

RABA INTERNETA V SLOVENIJI

CMI – Center za metodologijo in informatiko

FDV – Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani

http:// www.ris.org, email: info@ris.org

RIS2005 - podjetja (#68)

Ugled podjetij

Reprezentativna telefonska anketa RIS 2005, ki nadaljuje standardne ankete RIS od 1996, je bila izvedena med 713 slovenskimi podjetji v juniju 2005. Odgovarjali so vodje informatike ali direktorji. Stopnja odgovora za velika podjetja znaša 50%, za srednja 52%, za majhna 37% ter za mikro 33%.

V raziskavo so bili vključeni: Actual IT, Amis, ELES, Ericsson, Gambit, Halcom, Hermes Softlab, HP Compaq, IBM Slovenija, Iskratel, Microsoft Slovenija, Mobitel, Nokia, Oracle, SAP, Simobil, SiOL, Softnet, SRC, Telekom Slovenije, Telemach, Voljatel, Zaslon.

Za vsa navedena podjetja so bili glede na štiri velikostne skupine podjetij analizirani poznavanje in ugled. Za večino podjetji so predstavljeni tudi trendi od leta 1998 do 2005.

Povzetek:

- Nobeno od podjetij, po ugledu (na lestvici 1-5) katerih smo tokrat spraševali, ni prejelo negativne ocene ugleda (pod 3,0). Najvišja povprečna ocena v letu 2005 znaša 4,2 (Nokia), najnižja med analiziranimi podjetji pa je 3,0.
- Med podjetji s področja mobilne telefonije je dobila najvišjo oceno Nokia (4,2). Sledijo Mobitel, Ericsson ter Simobil. Delež odgovorov "ne vem" je za vsa štiri omenjena podjetja nižji od 6% - velika večina respondentov jih torej dobro pozna in ima izoblikovano mnenje o njihovem ugledu.
- Med slovenskimi ponudniki interneta je dobil najvišjo oceno ugleda SiOL, sledijo ostali ponudniki. Za nekatere ponudnike pa znaša nepoznavanje kar 44%.
- Med podjetji s področja računalništva je najvišjo oceno dobil HP Compaq, z visokimi ocenami pa sledijo še: Oracle, Microsoft Slovenija ter Hermes Softlab, SAP in IBM Slovenija.
- Preostala slovenska podjetja so z nekaj izjemami dobila večinoma relativno nizke ocene; po padcu pred nekaj leti ponovno izstopa Hermes Softlab.
- V raziskavi smo spraševali tudi o prostem priklicu glede ponudnikov, na katere podjetja pomislijo pri razvoju internet aplikacij. Poleg Microsofta, ki prednjači, izstopajo le še tri podjetja; preseneča velika razpršenost in veliko število navedb.
- Zgoraj navedeno je še izrazitejše s priklicem v zvezi z varnostjo in zaščito podatkov na internetu, kjer sicer najbolj izstopa SiOL.

Ljubljana, oktober 2005

**Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede
Center za metodologijo in informatiko, Projekt RIS**

e-mail: info@ris.org, URL: <http://www.ris.org/>

**UGLED PODJETIJ
(#68)**

Avtorja: Vasja Vehovar, Rok Platinovšek

KAZALO

1	METODOLOGIJA	6
1.1	Vprašalnik in potek anketiranja.....	6
1.2	Vzorčni okvir.....	7
1.3	Identifikacija enot.....	10
1.4	Manjkajoče enote	11
1.5	Kategorije manjkajočih enot	12
1.6	Vzorčne napake in kritične podskupine	15
2	UGLED PODJETIJ	17
2.1	Podjetja s področja mobilne telefonije	19
2.2	Ponudniki dostopa do interneta	24
2.3	Ostala podjetja	29
2.4	Časovne primerjave.....	35
3	PODJETJA ZA RAZVOJ APLIKACIJ NA INTERNETU	40
4	PODJETJA ZA ZAŠČITO IN VARNOST PODATKOV.....	42
5	PRILOGI	44
	A) Šifrant institucionalnih sektorjev.....	44
	B) Šifrant organizacijskih oblik poslovnih subjektov	46

KAZALO SLIK

Slika 1: Ocena ugleda podjetij s področja mobilne telefonije – deleži odgovorov (RIS 2005).....	19
Slika 2: Delež odgovorov »ne vem« v odvisnosti od povprečne ocene med podjetji s področja mobilne telefonije (RIS 2005).....	21
Slika 3: Povprečna ocena ugleda podjetij s področja mobilne telefonije glede na velikost podjetja (RIS 2005)....	22
Slika 4: Ocena ugleda podjetij s področja mobilne telefonije – deleži odgovorov glede na velikost podjetja (RIS 2005).....	23
Slika 5: Ocena ugleda internetnih ponudnikov – deleži odgovorov (RIS 2005).....	24
Slika 6: Delež odgovorov »ne vem« v odvisnosti od povprečne ocene med internetnimi ponudniki (RIS 2005) ..	26
Slika 7: Povprečna ocena ugleda internetnih ponudnikov glede na velikost podjetja (RIS 2005).....	27
Slika 8: Ocena ugleda internetnih ponudnikov – deleži odgovorov glede na velikost podjetja (RIS 2005)	28
Slika 9: Ocena ugleda podjetij – deleži odgovorov (RIS 2005).....	29
Slika 10: Delež odgovorov »ne vem« v odvisnosti od povprečne ocene (RIS 2005)	31
Slika 11: Povprečna ocena ugleda podjetij glede na velikost podjetja (RIS 2005).....	32
Slika 12: Ocena ugleda podjetij – deleži odgovorov glede na velikost podjetja (RIS 2005)	34
Slika 13: Časovni pregled povprečnih ocen ugleda podjetij med letoma 1999 in 2005, neuteženi podatki (RIS 2005, RIS 2002, RIS 2000, RIS 1999)	35
Slika 14: Delež odgovorov »ne vem« pri vprašanju o oceni ugleda podjetij (RIS 2005, RIS 2005)	39
Slika 15: Če pomislite na razvoj aplikacij na internetu, na katero podjetje oziroma blagovno znamko najprej pomislite? (RIS 2005, n=92)	40
Slika 16: Če pomislite na razvoj aplikacij na internetu, na katero podjetje oziroma blagovno znamko najprej pomislite? (RIS 2002, n=113)	41
Slika 17: Na katero podjetje v Sloveniji pomislite, v primeru, če bi potrebovali kakšen nasvet v zvezi zaščito in varnostjo podatkov v internet omrežju? (RIS 2005, n=108)	42
Slika 18: : Na katero podjetje v Sloveniji pomislite v primeru, če bi potrebovali nasvet o zaščiti in varnosti podatkov v internet omrežju? (RIS 2002, n=170; RIS 2000, n=164).....	43

KAZALO TABEL

Tabela 1: Vzorčni okvir (RIS 2005).....	9
Tabela 2: Število enot v vzorcu, število neidentificiranih enot in število identificiranih enot (RIS 2005)	10
Tabela 3: Število identificiranih, neustreznih enot, neodgovorov, odgovorov ter stopnji odgovorov in anketiranja (RIS 2005).....	11
Tabela 4: Število neidentificiranih enot, neustreznih enot, neodgovorov in odgovorov glede na velikost podjetja (RIS 2005).....	12
Tabela 5: Število klicev, ki so jih opravili anketarji – velja za podjetja, ki so tudi po koncu izvajanja ankete še vedno uvrščena v kategorijo »naročen klic« (RIS 2005).....	13
Tabela 6: Razmerje med številom opravljenih anket ter številom zavrnitev v obdobju 2000 – 2005 (RIS 2000, RIS 2002, RIS 2005)	14
Tabela 7: Število respondentov glede na velikostno skupino za vsako podjetje posebej, povprečna ocena ter delež odgovorov »ne vem« – odgovori »zavrnili« so izločeni (RIS 2005).....	17
Tabela 8: Opisne statistike za ocene ugleda podjetij s področja mobilne telefonije (RIS 2005).....	20
Tabela 9: Opisne statistike za ocene ugleda internetnih ponudnikov (RIS 2005).....	25
Tabela 10: Opisne statistike za ocene ugleda podjetij (RIS 2005).....	30
Tabela 11: Primerjava povprečnih ocen ugleda podjetij glede na velikostno skupino v letih 1998 – 2005, neuteženi podatki (RIS 2005, RIS 2002, RIS 2000, RIS 1999, RIS 1998).....	37
Tabela 12: Primerjava povprečnih ocen ugleda podjetij glede v letih 1998 – 2005, neuteženi podatki (RIS 2005, RIS 2002, RIS 2000, RIS 1999, RIS 1998)	38
Tabela 13: Če pomislite na razvoj aplikacij na internetu, na katero podjetje oziroma blagovno znamko najprej pomislite? – odgovori na odprto vprašanje »drugo« (RIS 2005).....	41
Tabela 14: Na katero podjetje v Sloveniji pomislite, v primeru, če bi potrebovali kakšen nasvet v zvezi zaščito in varnostjo podatkov v internet omrežju? – odgovori na odprto vprašanje (RIS 2005)	43

1 METODOLOGIJA

1.1 Vprašalnik in potek anketiranja

Vprašalnik je v celoti na voljo na spletni strani <http://2005.ris.org>. Osnova za vprašalnik je bila serija prejšnjih anket projekta RIS, saj smo tudi tokrat ponovili vprašanja, ki omogočajo primerjave od leta 1996. Največja sprememba v letu 2005 so trije novi sklopi:

1. »E-business watch« (vprašanja iz standardizirane EU-raziskave¹),
2. e-izobraževanje ter
3. učinek vlaganj v IKT.

Na celem vzorcu so bile vprašane le najpomembnejše spremenljivke in celotni naslednji sklopi:

- osnovne spremenljivke,
- učinki vlaganj v IKT,
- ponudniki dostopa do interneta.

Ostali sklopi pa so bili razvrščeni v štiri podvzorce:

- A. e-poslovanje, sistemska programska oprema, telekomunikacije;
- B. država in ugled IKT podjetij;
- C. domače spletne strani in e-izobraževanje;
- D. E-business watch in ugled podjetij.

Vprašalnik je bil izdelan in testiran v okviru projekta RIS, ki je zagotovil tudi ustrezno inštruktažo, pretestiranje ter monitoring v toku samega anketiranja. Sama anketa pa je potekala po telefonu v družbi CATI. Anketiranje je potekalo v maju in juniju 2005.

V povprečju je bilo opravljeno šest kontaktov s podjetji, ki so sodelovala. Če pa je bilo potrebno, so anketarji opravili tudi več kot 10 klicev. Anketirana je bila oseba, ki je v podjetju odgovorna za področje interneta oziroma informatike. V manjših podjetjih je bil to direktor, v večjih pa večinoma oseba odgovorna za informatiko.

¹ <http://www.ebusiness-watch.org>

1.2 Vzorčni okvir

Izhodišče za vzorčni okvir so predstavljala podjetja v poslovnem registru Statističnega urada Republike Slovenije (SURS), ki so v bilanci za leto 2004 izkazovala določen promet pri Agenciji za plačilni promet. V začetku leta 2005 smo prejeli od Statističnega urada informacijo, da je takih podjetij 39.549.

Izbor podjetij je potekal podobno kot prejšnja leta. Najprej smo iz Šifranta institucionalnih sektorjev – SKIS (8.4.4.) v gradivu »Metodološka navodila za vodenje poslovnega registra, SURS 2001«, <http://2005.ris.org>, izbrali vse sektorje manjše od 13 oziroma 13000, torej brez države in gospodinjstev.

Izpis *Šifranta institucionalnih sektorjev* je v prilogi A.

V drugem koraku smo izločili iz Šifranta organizacijskih oblik poslovnih subjektov (8.3.1.) v gradivu »Metodološka navodila za vodenje poslovnega registra, SURS 2001«, <http://2005.ris.org>, še vse negospodarske organizacijske oblike, ki so večje od 300. Edina izjema, ki smo jo obdržali, sta bili javno podjetje (351) in javni gospodarski zavod (352).

Izpis *Šifranta organizacijskih oblik poslovnih subjektov* je v prilogi B.

Za potrebe ankete RIS 2005 je bil v nadaljevanju na osnovi registra SURS najprej izbran izhodiščni vzorec 15.663 podjetij, ki je vključeval naslednje skupine:

- vsa velika, srednja in majhna podjetja s prometom na računu, ki so oddala zaključni račun (bilanco) za leto 2004;
- vzorec (20%) majhnih podjetij z manj kot pet zaposlenimi (po podatkih ankete SURS o številu zaposlenih - ZAP) in s prometom na računu, ki so oddala zaključni račun (bilanco) za leto 2004.

Vzorčni okvir torej izpušča le naslednje kategorije podjetij:

- podjetja, ki v letu 2004 še niso poslovala in torej niso mogla oddati niti bilance oziroma izkazovati prometa; gre torej za novo-ustanovljena podjetja v času od 1.1.2005 naprej.
- podjetja, ki so bila v 2004 formalno ukinjena, vendar so bila v 2005 združena ali prevzeta; taka podjetja formalno sicer niso vključena, dejansko pa so prikazana v okviru novih združenih organizacij;
- podjetja, ki so v letu 2004 sicer poslovala, vendar iz določenih razlogov niso oddala bilance.

V poslovnem registru SURS je kot kriterij velikosti upoštevana uradna razvrstitev na velika, srednja in mala podjetja. Pri uradnem opredeljevanju velikosti podjetja so poleg števila zaposlenih (velika podjetja - več kot 250 zaposlenih, srednje velika podjetja – od 50 do 250 zaposlenih in mala podjetja – pod 50 zaposlenih) upoštevani tudi drugi kriteriji, predvsem kapitalska intenzivnost, vendar bomo v nadaljevanju največkrat navajali samo velikost in s tem razumeli uradno klasifikacijo. Pri tem občasno prihaja do povsem legitimnih razhajanj, ko imamo npr. podjetje, ki sodi po uradni klasifikaciji zaradi kapitalske intenzivnosti med srednja podjetja, čeprav ima manj kot 50 zaposlenih, in obratno, ko ima majhno podjetje več kot 250 zaposlenih, kar je največkrat posledica hitre rasti ali pa združitve oz. razdružitve podjetij.

Majhna podjetja smo dodatno razdelili na dva dela, in sicer na majhna podjetja z manj kot pet zaposlenimi – imenujemo jih mikro podjetja - in majhna podjetja s pet in več zaposlenimi.

V naslednji tabeli je prikazano, kako se je lociral vzorec. V prvem stolpcu je navedeno število podjetij v populaciji po podatkih poslovnega registra SURS iz leta 2005, v drugem stolpcu pa število podjetij, ki so bila zajeta v izhodiščno bazo. V zadnjem stolpcu so navedena podjetja, ki so bila dejansko vključena v vzorec.

Tabela 1: Vzorčni okvir (RIS 2005)

velikost	populacija	izhodiščna baza	% vključenih v izhodiščno bazo	izhodiščni vzorec
velika	282	282	100%	282
srednja	1.195	1.195	100%	598
majhna	8.252	8.252	100%	550
mikro (< 5)	29.820	5.964	20%	994
skupaj	39.549	15.693	40%	2.424

Na osnovi izhodiščne baze smo v vzorec na osnovi sistematičnega izbora in z implicitno stratifikacijo (sortiranje po velikosti, dejavnosti in regiji) vključili takšno število enot iz vsake skupine, kakršno je na osnovi števila izpadlih enot izhajalo iz ocen na osnovi ankete RIS 2002. Pri tem smo predvideli za cca 25% slabšo stopnjo odgovorov.

1.3 Identifikacija enot

Na osnovi podatkov Statističnega urada RS o podjetjih (naziv, naslov) je bil opravljen postopek iskanja telefonskih števil. Pri tem dela enot, ki so bile vključene v vzorec, ni bilo mogoče locirati - na osnovi vseh razpoložljivih virov o telefonskih številkah namreč podjetju nikakor ni bilo mogoče poiskati njegove telefonske številke. Razvidno je, da gre skoraj izključno za mikro podjetja (manj kot 5 zaposlenih).

Skupno je bilo neidentificiranih enot 296 od 2.424 vzorčenih podjetij.

Tabela 2: Število enot v vzorcu, število neidentificiranih enot in število identificiranih enot (RIS 2005)

velikost	vzorčene enote	neidentificirane enote	identificirane enote
velika	282	0	282
srednja	598	15	583
majhna	550	39	511
mikro	994	242	752
skupaj	2.424	296	2.128

1.4 Manjkajoče enote

Nekatere enote so med anketiranjem izpadle bodisi zato, ker so bile neustrezne bodisi zato, ker ankete ni bilo mogoče izvesti iz drugih razlogov.

Enote lahko izpadejo zaradi neustreznosti, kar izraža lastnost vzorčnega okvira – stopnja ustreznosti (*eligibility rate*). Nanjo vplivajo predvsem enote, ki v okvir ne sodijo: neprimerna podjetja (neaktivna podjetja in podjetja, za katera je odgovarjalo že krovno podjetje), naslovi, kjer je zasebna številka ali napačna številka, ipd.

Drugi razlog za manjkajoče enote so neodgovori, kar izražamo s stopnjo neodgovorov (*nonresponse rate*). Nasprotna temu je stopnja odgovorov (*response rate*), ki kaže na delež uspešno anketiranih enot med vsemi enotami, ki so bile za določeno raziskavo ustrezne in tudi identificirane. Med neodgovori so torej ustrezne enote, ki so bodisi sodelovanje zavrnile ali pa iz nekih drugih razlogov v času anketiranja ni bilo mogoče izvesti ankete z ustrezno osebo. V nadaljevanju prikazujemo tudi stopnjo anketiranja (*completion rate*), ki meri skupni delež opravljenih anket med vsemi lociranimi številkami. Ker so med te štete tudi neustrezne enote, je stopnja anketiranja odvisna tako od ustreznosti enot kot tudi od neodgovorov.

Za začetni vzorec smo vzeli vsa dejansko vključena podjetja, torej brez tistih, za katera nismo našli podatkov o telefonski številki. Seveda pa je del podjetij, ki jih nismo locirali, morda kljub temu za anketo lahko ustrezen, vendar tega nismo mogli upoštevati.

Tabela 3: Število identificiranih, neustreznih enot, neodgovorov, odgovorov ter stopnji odgovorov in anketiranja (RIS 2005)

velikost	identificirani	neustrezne enote	neodgovori	odgovori	stopnja odgovorov	stopnja anketiranja
oznaka	A	B	C	D	$E=D/(A-B)$	$F=D/A$
velika	282	36	123	123	50%	44%
srednja	583	96	231	255	52%	44%
majhna	511	80	271	159	37%	31%
mikro	752	181	381	190	33%	25%
skupaj	2.128	393	1.006	727	42%	34%

V tej raziskavi, za razliko od prejšnjih let, populacijskega ocenjevanja zaenkrat nismo izvajali.

1.5 Kategorije manjkajočih enot

Največ neustreznih enot je nastalo zaradi neodgovorov, največji delež od tega zaradi zavračanja (470) ali naročenih klicev (417).

Tabela 4: Število neidentificiranih enot, neustreznih enot, neodgovorov in odgovorov glede na velikost podjetja (RIS 2005)

	mikro podjetja	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	skupaj
neustrezne enote					
zasebno stanovanje	40	5	1	0	46
nepriimerni	59	26	29	12	126
neobstoječa številka	82	49	66	24	221
neodgovori					
brez odziva	36	11	11	7	65
fax/modem	17	8	1	1	27
naročeno	138	114	107	58	417
prekinjeno	7	3	6	1	17
zavrjneno	177	133	105	55	470
tajnica	6	2	1	1	10
odgovorjeno					
odgovorjeno	190	159	255	123	727
druge napake					
zasedeno	0	1	1	0	2
skupaj	752	511	583	282	2.128
neidentificirani	242	39	15	0	296

Povečanje neustreznih enot seveda manjša ocene o dejanskem številu aktivnih podjetij v Sloveniji. Nekoliko nejasno torej ostaja ali so številna podjetja, ki so oddala bilance in imela promet, v resnici v tako velikem številu neustrezna, čeprav je letno odmiranje podjetij normalen pojav.

Vsekakor pa je lahko med neustreznimi enotami, predvsem pa med neidentificiranimi enotami še veliko ustreznih enot. Če k temu dodamo še novoustanovljena podjetja v letu 2005, ki so bila v celoti izvzeta iz vzorčnega okvira, je obseg ustreznih podjetij, ki jih izpuščamo, razmeroma velik, še posebej, ker smo po drugi strani seveda dosledno odkrivali in odstranjevali prav vse neustrezne enote iz našega vzorčnega okvira.

Ker pade veliko število neodgovorov v kategorijo naročenih klicev (417), si v spodnji tabeli oglejmo, kolikokrat so anketarji s temi podjetji (neuspešno) poskušali opraviti anketo.

Tabela 5: Število klicev, ki so jih opravili anketarji – velja za podjetja, ki so tudi po koncu izvajanja ankete še vedno uvrščena v kategorijo »naročen klic« (RIS 2005)

Št. klicev	mikro	majhna	srednja	velika	skupaj
1	1	2	7	1	11
2	2	1	4	2	9
3	10	3	3	1	17
4	2	2	2	0	6
5	3	3	2	1	9
6	5	2	2	2	11
7	2	3	2	1	8
8	4	1	2	4	11
9	4	2	2	1	9
10	5	4	2	2	13
11	6	5	2	5	18
12	6	5	0	3	14
13	8	3	2	2	15
14	5	5	2	1	13
15	4	2	2	3	11
16	71	71	71	29	242
skupaj	138	114	107	58	417

Zgornja tabela kaže, da so anketarji večino (242) podjetij iz kategorije »naročen klic« klicali kar 16 krat. Očitno so podjetja anketarje v veliki meri naročala za kasnejše termine, do opravljene ankete pa potem kljub temu ni prišlo. Možno je, da je število naročenih klicev tako visoko tudi zato, ker so bile osebe, ki so bile primerne za odgovarjanje na anketo, v času anketiranja na dopustih. Očitno bo treba v bodoče temu problemu nameniti večjo pozornost.

Na tej točki velja dodati, da je določen izpad enot običajen prav pri vsaki anketi. Izredno redke so pravzaprav ankete, kjer je skupni izpad (stopnja neodgovorov) manjši od petine. Ankete podjetij, posebej komercialne, pa se nemalokrat zadovoljijo celo s samo nekaj odstotki odziva.

Kot kaže spodnja tabela, razmerje med številom opravljenih anket ter številom zavrnitev sodelovanja v zadnjih treh ponovitvah ankete RIS vztrajno pada, in znaša letos le še 1,5. To pomeni, da je bilo v letu 2005 opravljenih le 1,5 krat več anket, kot je bilo zavrnitev sodelovanja z anketarji. Kot je razvidno, sta ti razmerji za leti 2002 in 2000 občutno višji.

Tabela 6: Razmerje med številom opravljenih anket ter številom zavrnitev v obdobju 2000 – 2005 (RIS 2000, RIS 2002, RIS 2005)

	2000			2002			2005		
	odgovori	zavrjneno	razmerje	odgovori	zavrjneno	razmerje	odgovori	zavrjneno	razmerje
	A	B	A/B	A	B	A/B	A	B	A/B
velika	257	16	16,1	348	32	10,9	123	55	2,2
srednja	258	13	19,8	255	23	11,1	255	105	2,4
majhna	232	20	11,6	274	24	11,4	159	133	1,2
mikro	259	27	9,6	276	76	3,6	190	177	1,1
skupaj	1006	76	13,2	1153	155	7,4	727	470	1,5

Pojasnimo še, zakaj v analizah v naslednjih poglavjih število anketiranih ponekod presega 700 enot, drugod pa ne: osnutek poročila je nastal preden je bila na razpolago dokončna baza. Ko je bila anketa dokončana v celoti, je bilo v bazo dodanih še 70 enot. Popravili smo samo tiste tabele, kjer so se deleži spremenili. Kjer pa sprememb v razmerjih glede na prejšnje podatke ni bilo, je ostala stara tabela z nekoliko manjšim številom enot.

1.6 Vzorčne napake in kritične podskupine

V analizah so prikazani vsi rezultati brez omejitev, tudi če je analizirana podskupina vključevala manj kot 10 elementov, kar bi sicer morali posebej označiti. Zaradi kompleksnosti poročila pa se zadovoljujemo s splošnim opozorilom, da so analize na manj kot 10 enotah neprimerne za posploševanje.

Analize po podskupinah so bile torej opravljene tudi v primeru, ko je bilo število enot majhno in v takem primeru se je treba jasno zavedati omejitev, ki nastajajo pri posploševanju takih ocen. Upoštevati velja - na kar sproti opozarjamo tudi na ustreznih mestih - da so v primeru, ko je v določeni celici manj kot 10 enot, rezultati posplošljivi z nekoliko večjim tveganjem.

V grobem lahko tveganje ocenimo s koeficientom variacije $CV = \sqrt{1/n}$, kjer je n število enot v skupini, kritične vrednosti CV pa so 0,1 (za še natančno oceno) in $CV=0,3$ za nesprejemljivo nenatančno oceno. Dvakratnik koeficienta variacije pa tudi določa širino intervala zaupanja.

Zaradi natančnejšega ločevanja kritično majhnih podskupin je v vsaki tabeli oziroma pri vsakem grafu v spodnjem desnem kotu navedena tudi velikost vzorca, običajno s štirimi števili npr. (100, 120, 100, 90), kar pomeni, da smo v takem primeru analizirali 100 velikih podjetij, 120 srednjih, 100 malih in 90 najmanjših.

Ker smo v anketo vključili skoraj polovico vseh velikih podjetij v Sloveniji, so vzorčne napake v tej skupini razmeroma majhne. Običajne formule za oceno standardne napake, npr. $\sqrt{(pq/n)}$, je treba zato pri teh podjetjih korigirati s faktorjem končne korekcije 0,7. ($=\sqrt{0,5}$). Pri najmanjših podjetjih pa smo v vzorec vključili le zanemarljivo majhen delež populacije, zato lahko omenjeni korekcijski faktor zanemarimo.

Analizirali smo neutržene podatke, saj nas zanimajo predvsem odnosi med spremenljivkami. V primeru, ko bi želeli dobiti reprezentativno strukturo za podjetja v Sloveniji (tega področja se deloma dotaknemo v zadnjem poglavju), pa bi seveda morali rezultate utežiti, in v takem primeru, bi vsak odgovor mikro podjetij dobil visoko utež, saj je vsako mikro podjetje

»predstavljalo« več kot 100 drugih mikro podjetij iz populacije, veliko podjetje pa je predstavljalo le sebe (oziroma morebitne nerespondente).

2 UGLED PODJETIJ

- *Vprašanje o ugledu se je glasilo: »Ali lahko ocenite ugled naslednjih podjetij, ki delujejo na področju telekomunikacij in računalništva. Uporabite oceno od 1 do 5, kjer ena pomeni, da podjetje sploh ni ugledno, 5 pa, da je podjetje zelo ugledno.« Ker bi bila anketa sicer predolga, je bil sklop o ugledu razdeljen na dva dela. Na vsakega od obeh delov je odgovarjala četrtnina podjetij, ki imajo vsaj en računalnik. V splošnem se sklopa nanašata na različna podjetja, ki jih je bilo treba oceniti, nekatera podjetja pa se pojavijo v obeh sklopih.*

Spodnja tabela prikazuje število respondentov, ki so ocenjevali posamezno podjetje. Odgovori »zavrnil« so izločeni, delež odgovorov »ne vem« pa prikazuje zadnji stolpec. Osenčene vrstice prikazujejo podjetja, ki se pojavijo v več sklopih.

Tabela 7: Število respondentov glede na velikostno skupino za vsako podjetje posebej, povprečna ocena ter delež odgovorov »ne vem« – odgovori »zavrnil« so izločeni (RIS 2005)

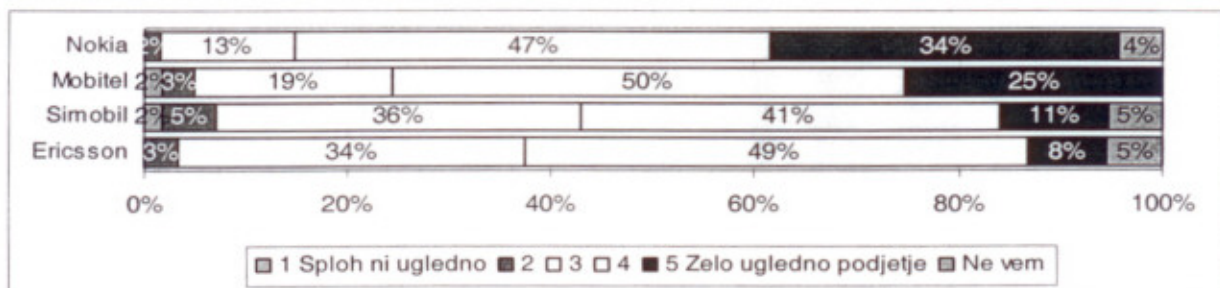
	mikro	majhna	srednja	velika	Skupaj	Ocena	„ne vem“
Actual IT	31	25	42	23	121	3,2	58%
Amis	47	39	58	36	180	3,6	11%
ELES Elektro - Slovenija	96	66	102	65	329	3,2	15%
Ericsson	49	39	58	36	182	3,7	5%
Gambit	36	26	45	27	134	3,4	34%
Halcom	39	27	44	27	137	3,6	32%
Hermes Softlab	46	27	45	28	146	3,9	11%
HP Compaq	48	38	57	36	179	4,1	7%
IBM Slovenija	98	67	103	66	334	3,8	8%
Iskratel	96	64	103	64	327	3,3	16%
Microsoft Slovenija	99	68	103	67	337	3,9	2%
Mobitel	102	69	103	67	341	3,9	0%
Nokia	49	39	58	36	182	4,2	4%
Oracle	47	28	45	29	149	4,0	25%
SAP	52	30	45	30	157	3,8	46%
Simobil	100	69	103	66	338	3,6	5%
SiOL	102	69	103	67	341	3,8	1%
Softnet	34	23	43	27	127	3,3	44%
SRC Computers	48	38	56	35	177	3,4	21%
Telekom Slovenije	102	69	103	67	341	3,5	1%
Telemach	48	38	57	34	177	3,2	19%
Voljatelj	41	27	45	29	142	3,4	21%
Zaslon	45	36	55	32	168	3,0	38%

2.1 Podjetja s področja mobilne telefonije

Če podjetja uredimo po višini deleža odgovorov »Zelo ugledno podjetje« (kot je to storjeno v spodnji sliki), je na prvem mestu Nokia z več kot tretjino teh odgovorov, sledita ji oba slovenska mobilna operaterja, na zadnjem mestu pa je Ericsson z manj kot desetino najbolj pozitivnih odgovorov.

Vsa od zgornjih podjetij so dobila pretežno pozitivne ocene, le redki izmed respondentov menijo, da je katero izmed zgornjih podjetij (zelo) neugledno. V vzorcu ni slovenskega podjetja, ki bi tujima proizvajalcema mobilnih telefonov (Nokii ter Ericssonu) prisodilo najnižjo oceno ugleda.

Pomembni so tudi nizki deleži odgovorov »ne vem«, ki pričajo o tem, da so vsa izmed štirih podjetij s področja mobilne telefonije poznana, in imajo respondenti o njih tudi izoblikovano mnenje.

Slika 1: Ocena ugleda podjetij s področja mobilne telefonije – deleži odgovorov (RIS 2005)

V naslednji tabeli si oglejmo povprečne ocene ugleda omenjenih podjetij. Povprečja so neutežena, zato je vpliv velikih podjetij precenjen. Opozoriti velja še, da so za razliko od zgornje slike v tabeli izločeni odgovori »ne vem«.

Tabela 8: Opisne statistike za ocene ugleda podjetij s področja mobilne telefonije (RIS 2005)

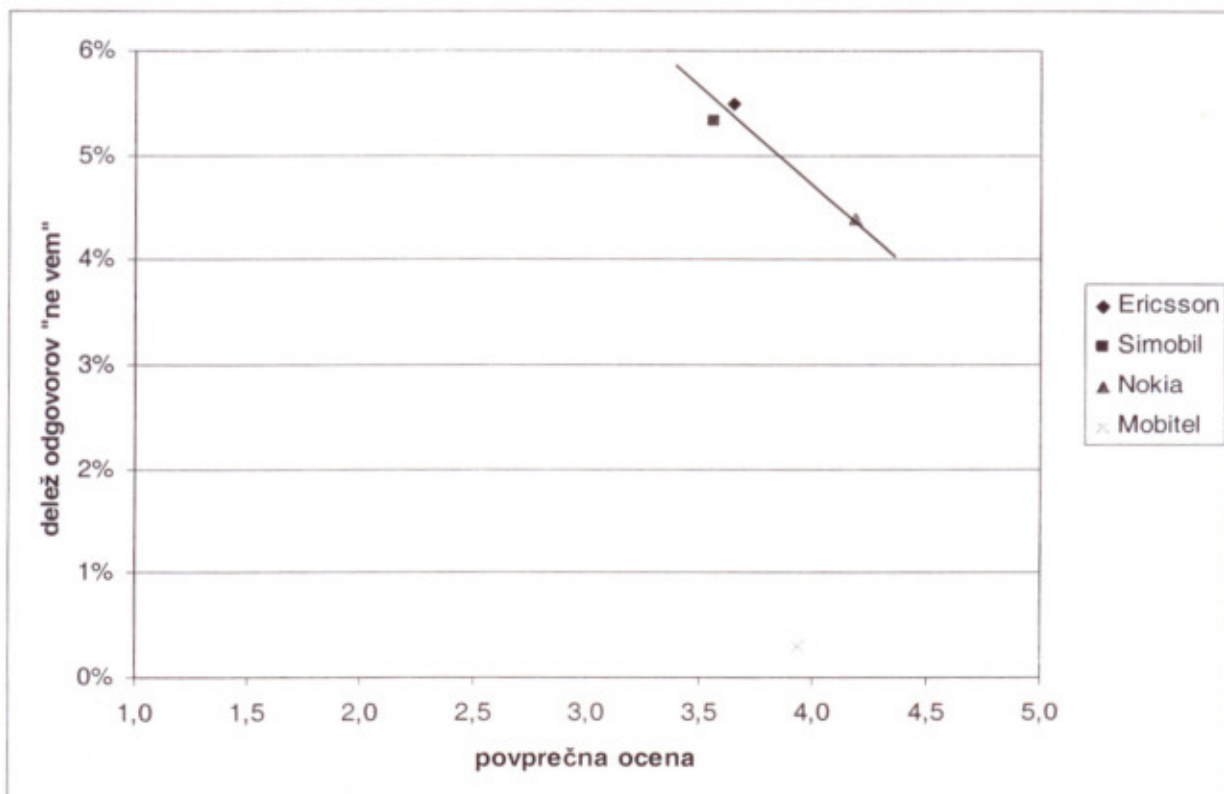
	Povprečje	Std. Odklon	Std. Napaka	n
Nokia	4,2	0,7	0,06	174
Mobitel	3,9	0,9	0,05	340
Ericsson	3,7	0,7	0,05	172
Simobil	3,6	0,8	0,05	320

Izrazito pozitivno oceno (4,2) je dobila Nokia, sledijo Mobitel, Ericsson ter Simobil (slednji 3,6). Nižja standardna odklona (0,7) pri obeh tujih podjetjih pričata o tem, da so slovenska podjetja pri ocenah teh dveh podjetij bolj enotna.

Spodnja slika prikazuje delež odgovorov »ne vem«, s katerim merimo stopnjo nepoznavanja posameznega ocenjevanega podjetja, od povprečne ocene. Naj poudarimo, da so deleži odgovorov »ne vem« za vsa spodaj obravnavana podjetja nizki, saj noben ne presega 6% - kot bomo videli v nadaljevanju, delež nepoznavanja ponekod celo presega 50%.

Lahko bi trdili, da je opaziti pričakovan trend: bolj ugledna ocenjevana podjetja so bolj poznana. Izjema je Mobitel, ki ima kljub nižji oceni od Nokie, izredno nizek delež odgovorov »ne vem«. Med slovenskimi podjetji je torej izredno malo takih, ki Mobitela ne poznajo, ali o njem nimajo izoblikovanega mnenja.

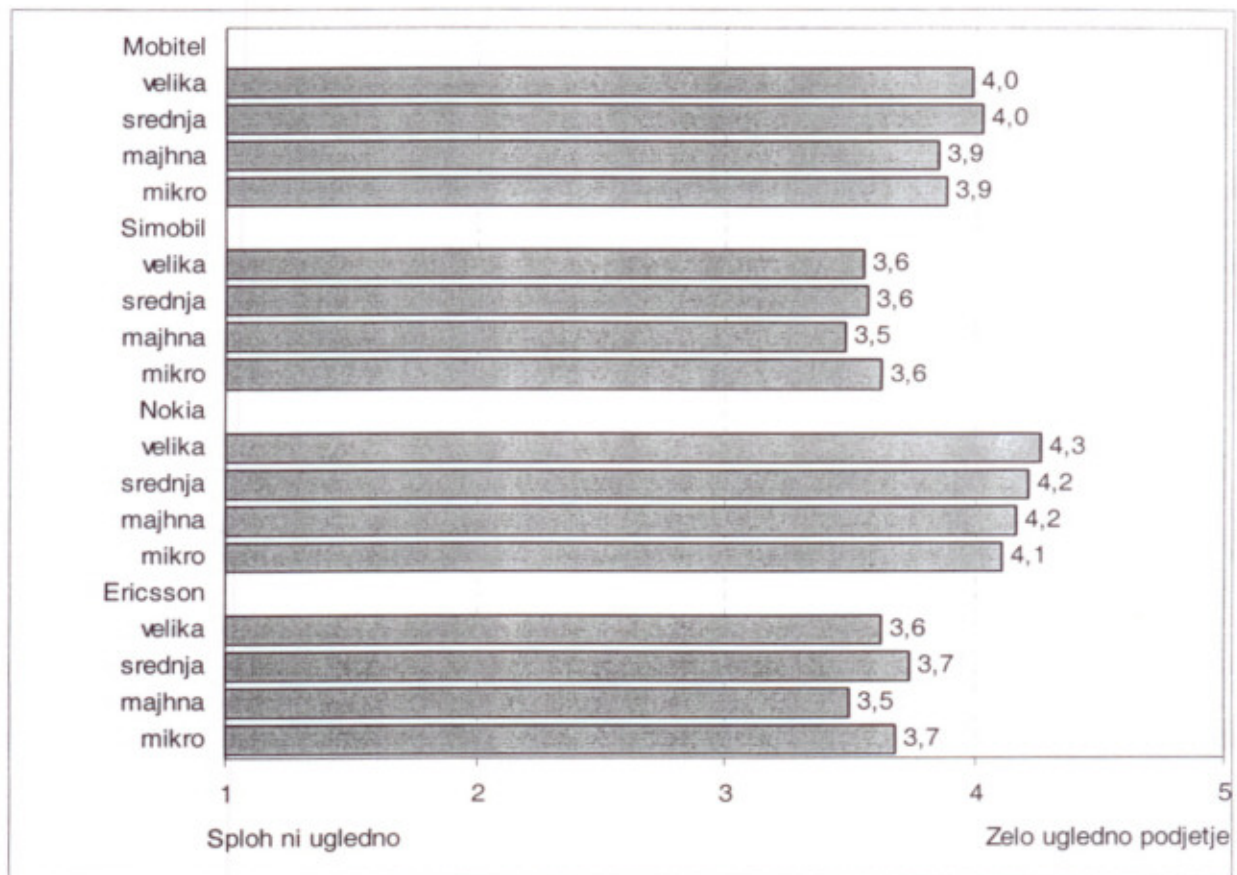
Na sliko lahko torej vrišemo trendno črto, ki opisuje zakonitost, da delež nepoznavanja pada z višanjem ocene ugleda podjetja. Pri tem podjetje Mobitel seveda izstopa, ker gre v njegovem primeru le za 1% nepoznavanja.

Slika 2: Delež odgovorov »ne vem« v odvisnosti od povprečne ocene med podjetji s področja mobilne telefonije (RIS 2005)

Za oceno ugleda podjetja Nokia opažamo, da narašča z velikostjo podjetja – velika podjetja so ji namenila celo povprečno oceno 4,3. Podobno lahko ugotovimo za Mobitel: srednja ter velika podjetja so mu prisodila višjo oceno (4,0) kot majhna in mikro podjetja (3,9).

Za podjetji Ericsson in Simobil ne opažamo nobene zakonitosti, ki bi povezovala oceno ugleda z velikostjo podjetja, ki ocenjuje.

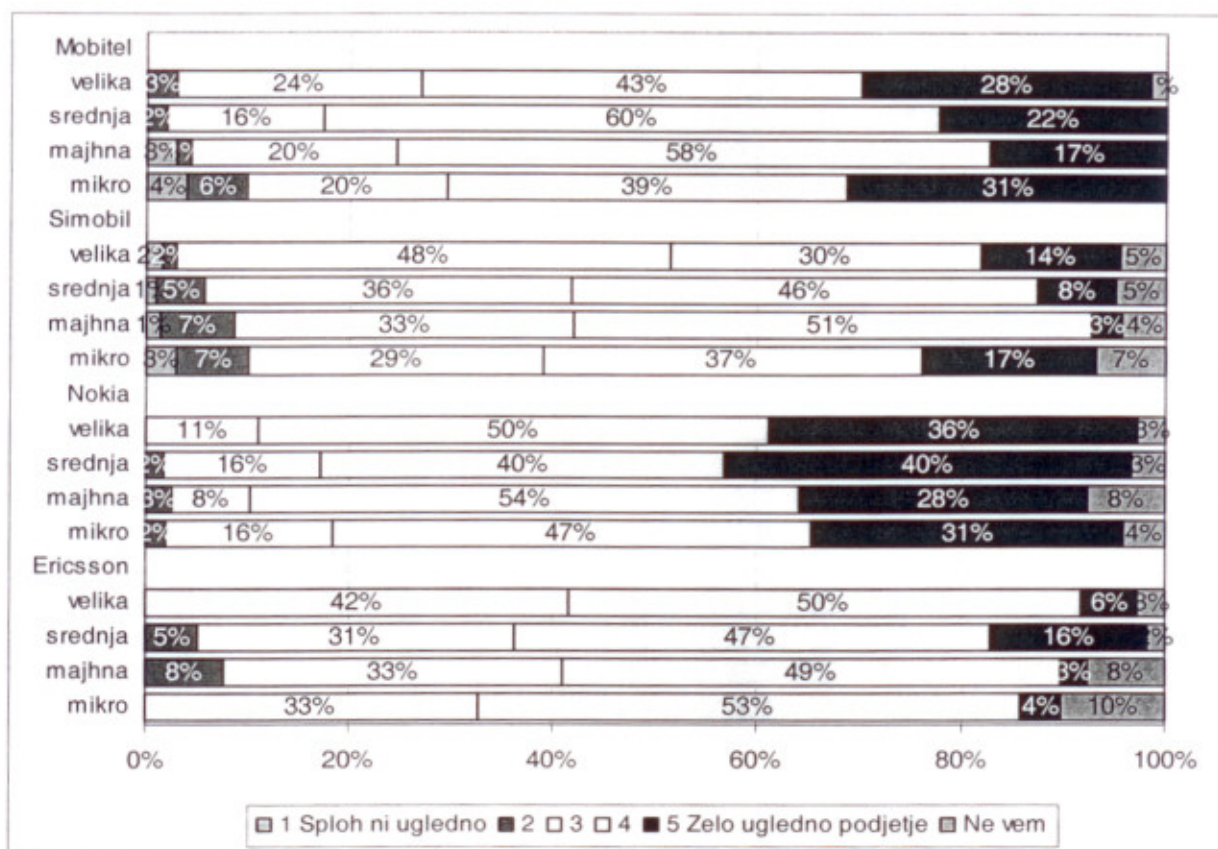

Slika 3: Povprečna ocena ugleda podjetij s področja mobilne telefonije glede na velikost podjetja (RIS 2005)

Slika 4 ne pove dosti več od prejšnje. Zanimivo pa je npr. opažanje, da deleži negativnih ocen ugleda (1 ter 2 na lestvici od 1 do 5) za slovenska mobilna operaterja naraščajo z manjšanjem velikosti podjetja. Manjša podjetja so do njiju torej bolj kritična.

Povsod prevladujejo deleži zmerno pozitivnih ocen (4), ki so višji od deležev srednjih ocen (3). Izjema temu pravilu se pojavi le pri Simobilu, ki ga velika podjetja pogosteje (48%) ocenjujejo z oceno 3 kot z oceno 4 (30%) na lestvici od 1 do 5.

Deleži odgovorov »ne vem« so v splošnem višji pri manjših podjetjih, kar velja še zlasti za oceno ugleda podjetja Ericsson.

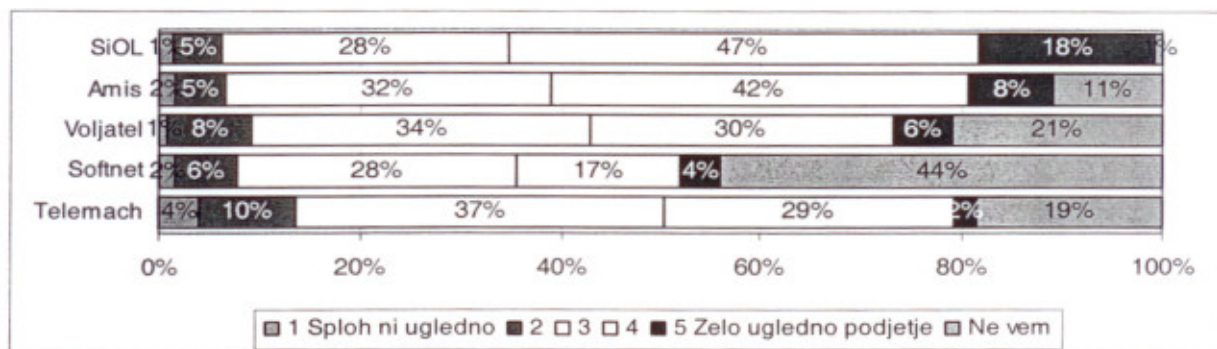
Slika 4: Ocena ugleda podjetij s področja mobilne telefonije – deleži odgovorov glede na velikost podjetja (RIS 2005)

2.2 Ponudniki dostopa do interneta

Ponudnika SiOL ter Amis sta dobila dokaj visoka deleža najvišjih ocen ugleda – prvi skoraj petino, drugi malo manj kot desetino. Omenjeni deleži so za ostale obravnavane ponudnike nižji, opazimo pa lahko tudi, da je pri teh podjetjih delež srednjih ocen (3) višji od deleža zmerno pozitivnih ocen (4 na lestvici od 1 do 5).

Kar se tiče negativnih ocen, sta na prvem mestu Telemach (4% ocen 1 ter 10% ocen 2) ter Voljatelj, med ostalimi ponudniki v tem oziru ni večjih razlik.

Delež odgovorov »ne vem« je najvišji pri podjetju Softnet, kjer celo presega dve petini. Za podjetji Telemach ter Voljatelj se ustrezna deleža gibljeta okrog petine, za Amis pa okrog desetine. Le odstotek respondentov ne pozna ali nima izoblikovanega mnenja o ugledu SiOLa.

Slika 5: Ocena ugleda internetnih ponudnikov – deleži odgovorov (RIS 2005)

Pri interpretaciji spodnje tabele se moramo zavedati, da je izločevanje odgovorov »ne vem« lahko vplivalo na povprečno oceno. Obstaja namreč možnost, da bi podjetja, ki so manj poznana, dobila drugačno oceno kot sicer – takšno podjetje je npr. Softnet.

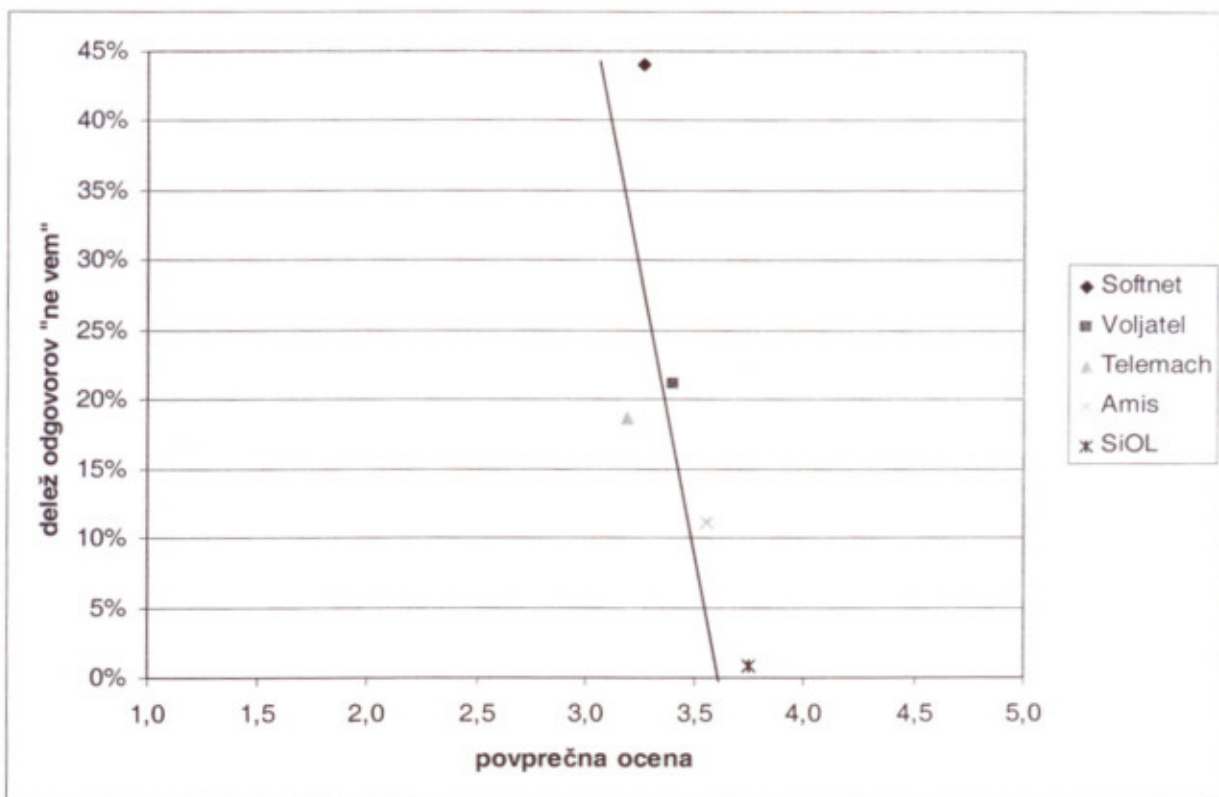
Tabela 9: Opisne statistike za ocene ugleda internetnih ponudnikov (RIS 2005)

	Povprečje	Std. Odklon	Std. Napaka	n
SiOL	3,8	0,9	0,05	338
Amis	3,6	0,8	0,06	160
Voljatelj	3,4	0,8	0,08	112
Softnet	3,3	0,9	0,10	71
Telemach	3,2	0,9	0,07	144

Ponudniki, razvrščeni po povprečni oceni, si sledijo v istem vrstnem redu kot na Slika 5, kjer so razvrščeni glede na delež najvišjih ocen. Na prvem mestu po oceni ugleda je SiOL (3,8), ki se približuje meji zares pozitivne ocene ugleda (4,0 na lestvici od 1 do 5), na zadnjem mestu pa je Telemach z oceno 3,2.

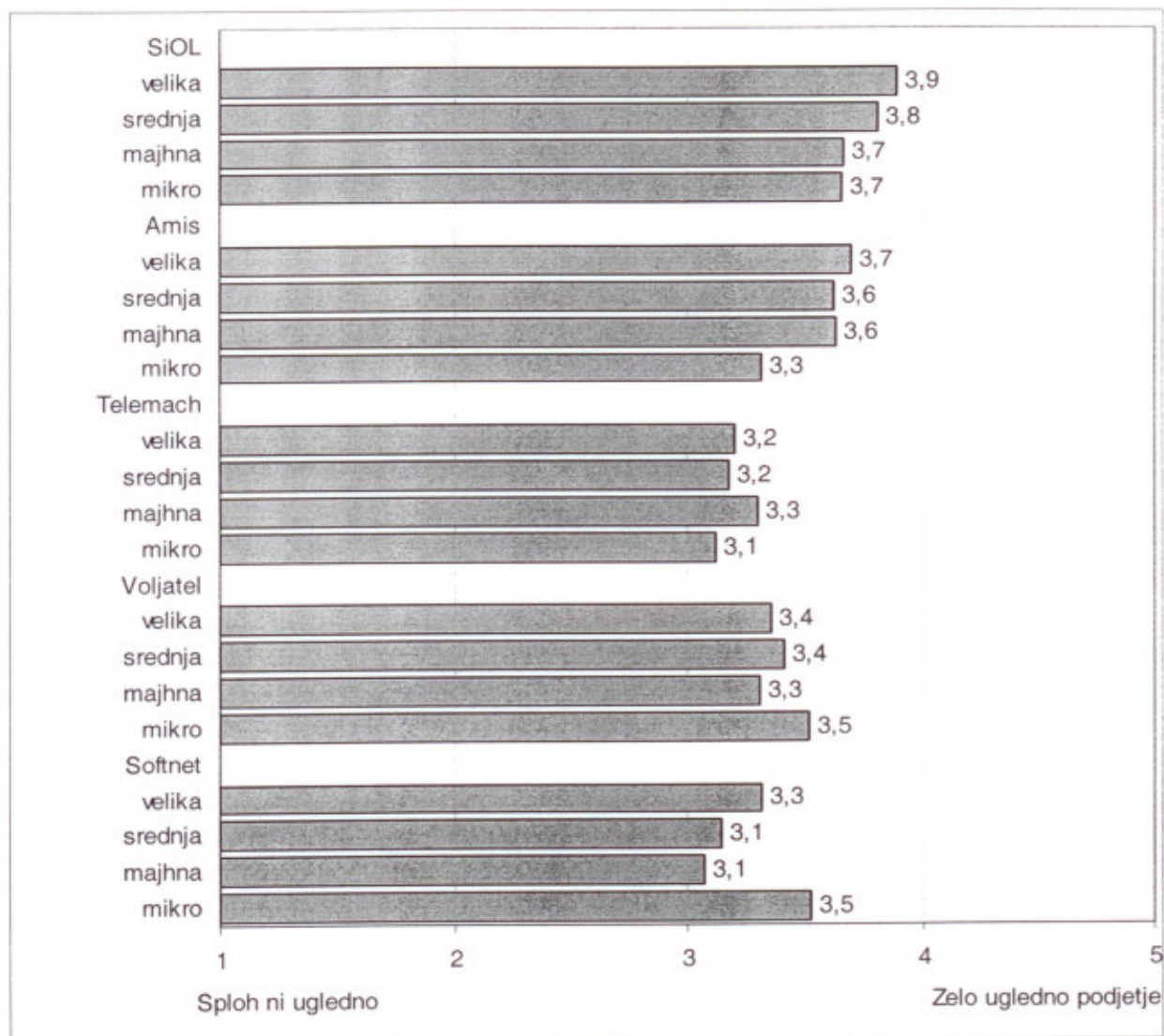
Na spodnji sliki spet opažamo, da so bolj ugledni ponudniki tudi bolj poznani. Z izjemno visokim deležem nepoznavanja izstopa ponudnik Softnet, za Telemach pa bi lahko trdili, da je glede na nizko povprečno oceno ugleda (najnižjo med ponudniki interneta), med slovenskimi podjetji dokaj poznan (manj kot 20% odgovorov »ne vem«).

Opažamo torej splošno zakonitost, da z višanjem ocene ugleda pada delež nepoznavanja podjetja. S tega vidika bi lahko rekli, da je glede na izmerjeno poznavanje Softnet dokaj ugledno podjetje, SiOL pa ne.

Slika 6: Delež odgovorov »ne vem« v odvisnosti od povprečne ocene med internetnimi ponudniki (RIS 2005)

Za SiOL in Amis je značilno, da njuna ocena ugleda pada z velikostjo podjetij. Za slednjega je razkorak med oceno velikih (3,7) ter oceno mikro podjetij (3,3) še zlasti velik. Pri večini ponudnikov so mikro podjetja najbolj kritična, izjema se pojavi pri podjetjih Voljatel ter Softnet.

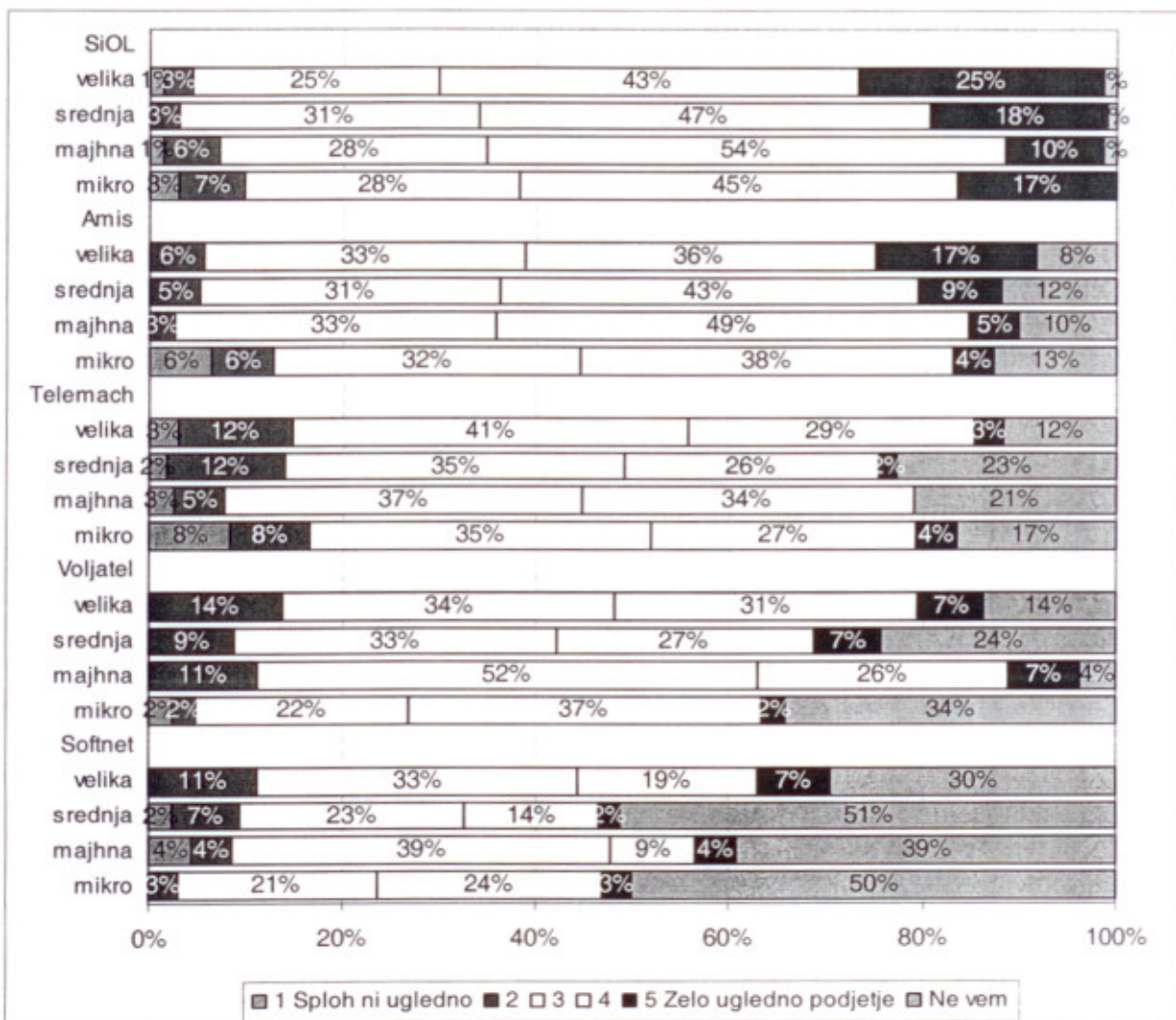

Slika 7: Povprečna ocena ugleda internetnih ponudnikov glede na velikost podjetja (RIS 2005)

Omenjeno izjemo pa lahko pojasnimo z naslednjo sliko. Višje povprečne ocene pri mikro podjetjih se v grobem ujemajo z višjim deležem odgovorov »ne vem« pri teh podjetjih. Trdili bi torej lahko, da je do visoke ocene prišlo na račun večjega nepoznavanja ponudnikov Voljatel ter Softnet med mikro podjetji.

Če sodimo le po deležu negativnih odgovorov (1 in 2 na lestvici od 1 do 5), bi lahko rekli, da imata ponudnika Voljatel ter Softnet višji ugled med manjšimi, ponudnika SiOL ter Amis pa med večjimi podjetji.

Z zelo nizkim deležem odgovorov »ne vem« pri podjetju Voljatel izstopajo majhna podjetja, za katere ta delež znaša manj kot dvajsetino, pri podjetjih ostalih velikostnih kategorij pa ustrezni deleži za tega ponudnika presegajo eno desetino.

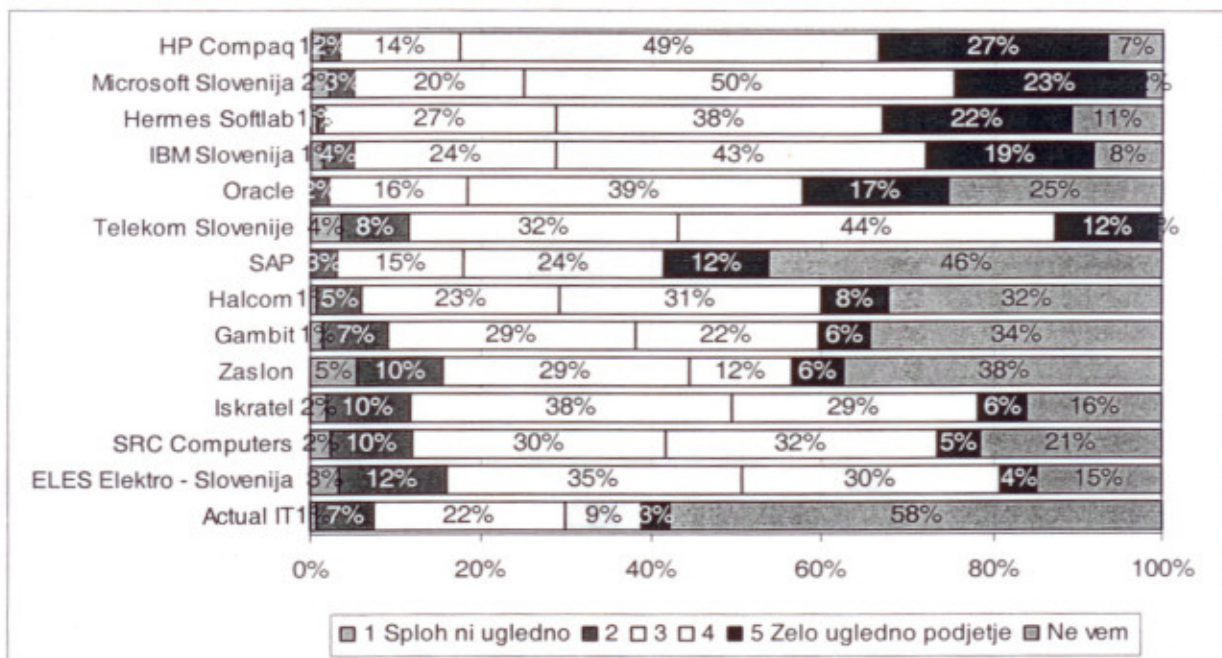
Slika 8: Ocena ugleda internetnih ponudnikov – deleži odgovorov glede na velikost podjetja (RIS 2005)

2.3 Ostala podjetja

V tem razdelku obravnavamo vsa podjetja, ki niso ponudniki interneta, niti ne spadajo na področje mobilne telefonije.

Ko pogledamo spodnjo sliko, postane takoj očitno, da ima delež odgovorov »ne vem« izreden pomen. Ta delež znaša za podjetje Actual IT kar 58%, za podjetja Telekom Slovenije, IBM Slovenije, Microsoft Slovenije ter HP Compaq pa so ustrezni deleži pod desetino.

Podjetje HP Compaq je izmed obravnavanih podjetij dobilo najvišji delež ocen »zelo ugledno podjetje« (27%), Actual IT pa najnižjega (3%).

Slika 9: Ocena ugleda podjetij – deleži odgovorov (RIS 2005)

Na prejšnji sliki so podjetja razvrščena glede na delež najvišjih ocen, v spodnji tabeli pa glede na povprečno oceno. Vrstni red je drugačen, tudi zato, ker smo za izračun povprečja morali izločiti odgovore »ne vem«.

Podjetji HP Compaq ter Oracle sta edini od spodaj obravnavanih presegli mejo izrazito visokega ugleda (4,0 na lestvici od 1 do 5), sledita podjetji Microsoft Slovenija ter IBM Slovenija². Nobeno podjetje ni dobilo v povprečju negativne ocene (nižje od 3,0), podjetje Zaslou je na meji z oceno 3,0.

Tabela 10: Opisne statistike za ocene ugleda podjetij (RIS 2005)

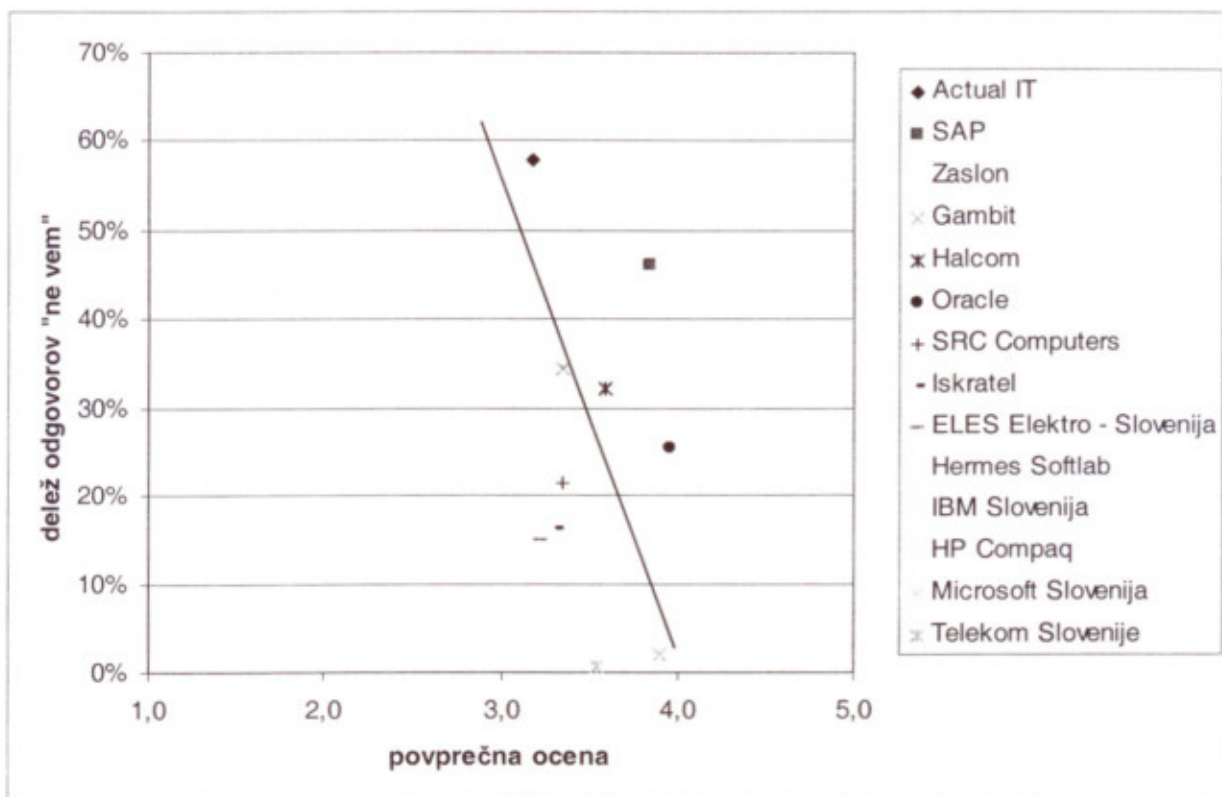
	Povprečje	Std. Odklon	Std. Napaka	n
HP Compaq	4,1	0,8	0,06	167
Oracle	4,0	0,7	0,07	106
Microsoft Slovenija	3,9	0,9	0,05	330
Hermes Softlab	3,9	0,8	0,07	130
SAP	3,8	0,8	0,10	70
IBM Slovenija	3,8	0,9	0,05	306
Halcom	3,6	0,8	0,09	93
Telekom Slovenije	3,5	0,9	0,05	339
SRC Computers	3,4	0,9	0,07	139
Gambit	3,4	0,9	0,09	88
Iskratel	3,3	0,8	0,05	274
ELES Elektro - Slovenija	3,2	0,9	0,05	280
Actual IT	3,2	0,9	0,12	51
Zaslou	3,0	1,0	0,10	105

² Raziskave RIS 1999, RIS 2000 ter RIS 2002 so pokazale konsistentno tendenco, da Microsoft prejme oceno ugleda za 0,1 ali 0,2 višjo od Microsofta Slovenije, podobno drži za IBM ter IBM Slovenija. Zaradi tega od leta 2002 anketa sprašuje le še po ugledu obeh slovenskih podružnic.

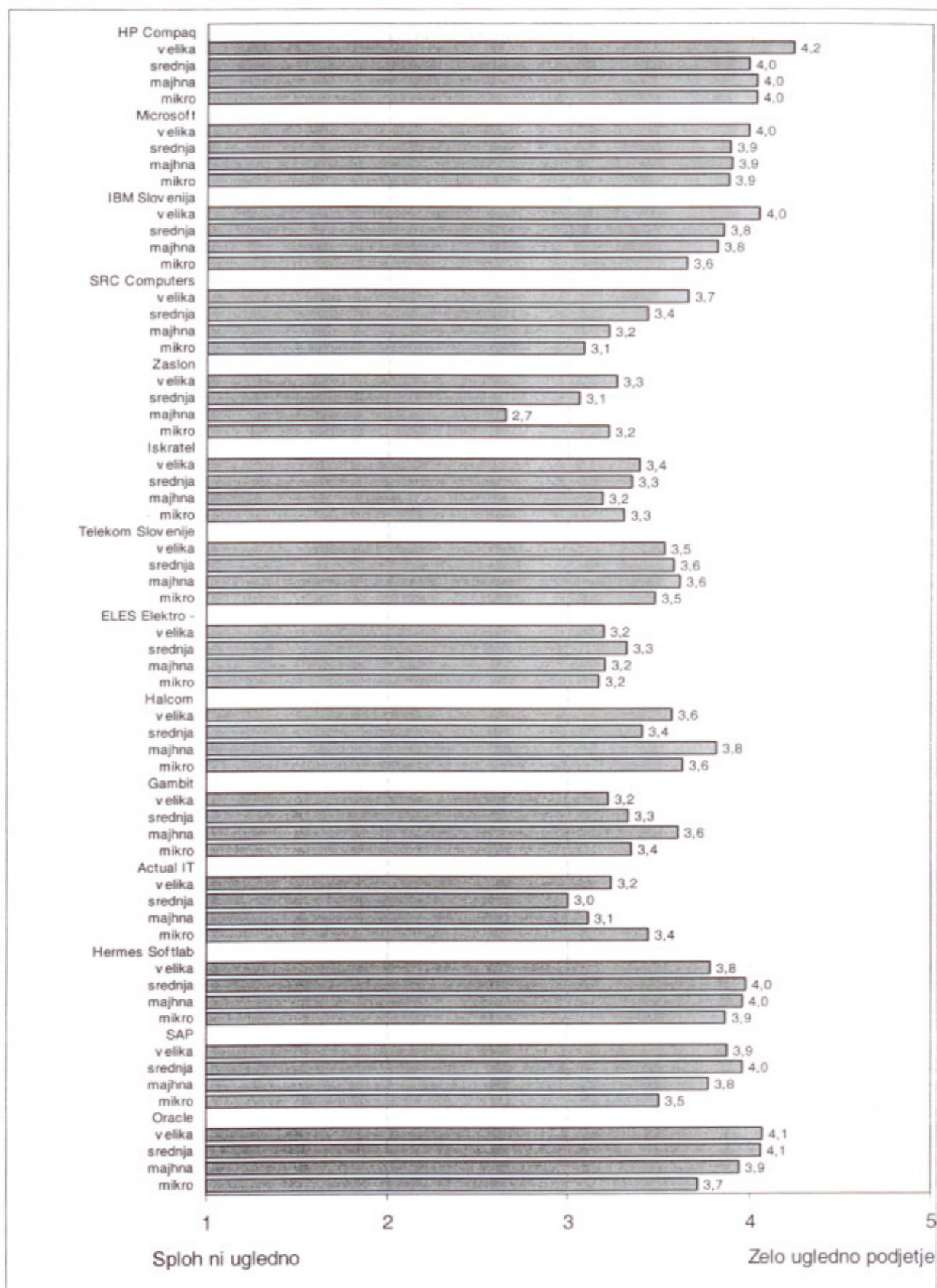
Če predpostavimo, da padajoča črta na spodnji sliki veže točke, za katere je delež ocen »ne vem« konsistenten s povprečno oceno, potem lahko trdimo, da so podjetja, katerih točke ležijo nad to premico, premalo poznana glede na svojo povprečno oceno in obratno.

Visoko oceno kljub visokemu deležu nepoznavanja imata predvsem podjetji SAP in Oracle, obratno pa bi lahko trdili za podjetja Telekom Slovenije, ELES ter Iskratel – ker so to sama znana slovenska podjetja, je delež odgovorov »ne vem« nizek, kljub nižji povprečni oceni ugleda.

Najmanjši delež nepoznavanja (manj kot 10%) opazamo pri podjetjih Telekom, Microsoft Slovenija ter HP Compaq; največji delež pa pri podjetjih Actual IT (58%) ter SAP (46%).

Slika 10: Delež odgovorov »ne vem« v odvisnosti od povprečne ocene (RIS 2005)

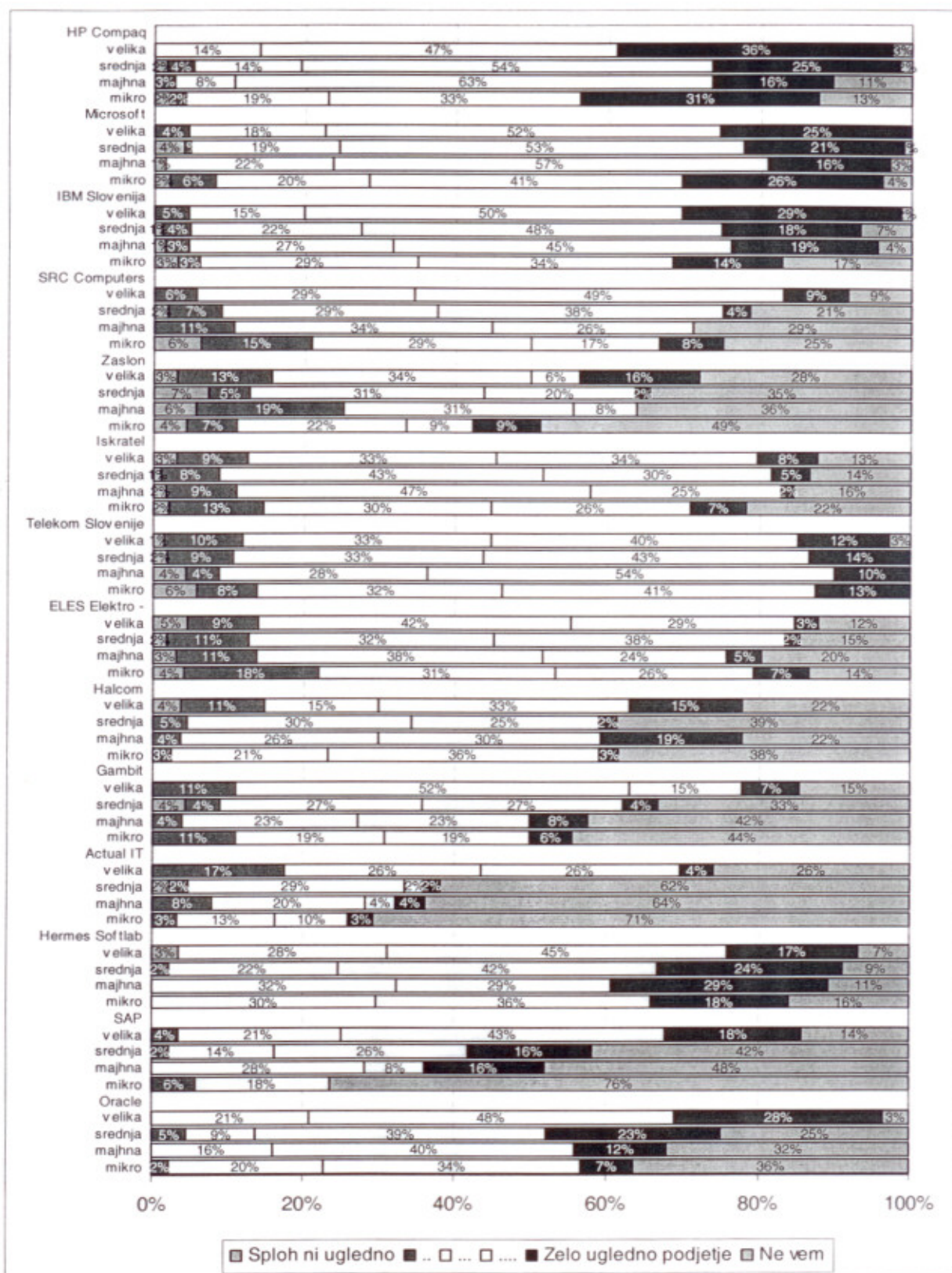
Slika 11: Povprečna ocena ugleda podjetij glede na velikost podjetja (RIS 2005)

Prejšnja slika kaže, da je povprečna ocena za podjetje Zaslon najnižja izmed vseh obravnavanih podjetij, in sicer zaradi nizke ocene srednje velikih podjetij (2,7). Za podjetji SRC Computers ter IBM Slovenija povprečna ocena pada z velikostjo podjetja, ki ocenjuje – za omenjeni podjetji so razlike glede na velikostno skupino podjetja, ki ocenjuje, statistično značilne³.

Actual IT je dobil najvišjo oceno (3,4) med mikro podjetji, če pa si pomagamo še s Slika 12, ugotovimo, da je temu najverjetneje tako, ker je podjetje Actual IT najmanj poznano prav med podjetji te velikostne kategorije – delež odgovorov »ne vem« za mikro podjetja znaša 71%. Najvišji delež nepoznavanja pa najdemo med mikro podjetji glede podjetja SAP – tega podjetja ne pozna kar tri četrtine mikro podjetij.

Tudi v splošnem bi lahko trdili, da deleži odgovorov »ne vem« naraščajo z manjšanjem velikosti podjetja, ki ocenjuje. To lahko razložimo takole: v večjih podjetjih so bili respondenti vodje oddelkov IKT, zato tudi v večji meri poznajo podjetja s področja telekomunikacij in računalništva. V manjših podjetjih, ki lastnih IKT oddelkov in kadrov nimajo, pa je bil respondent direktor, zato ustrezno višji deleži odgovorov »ne vem«.

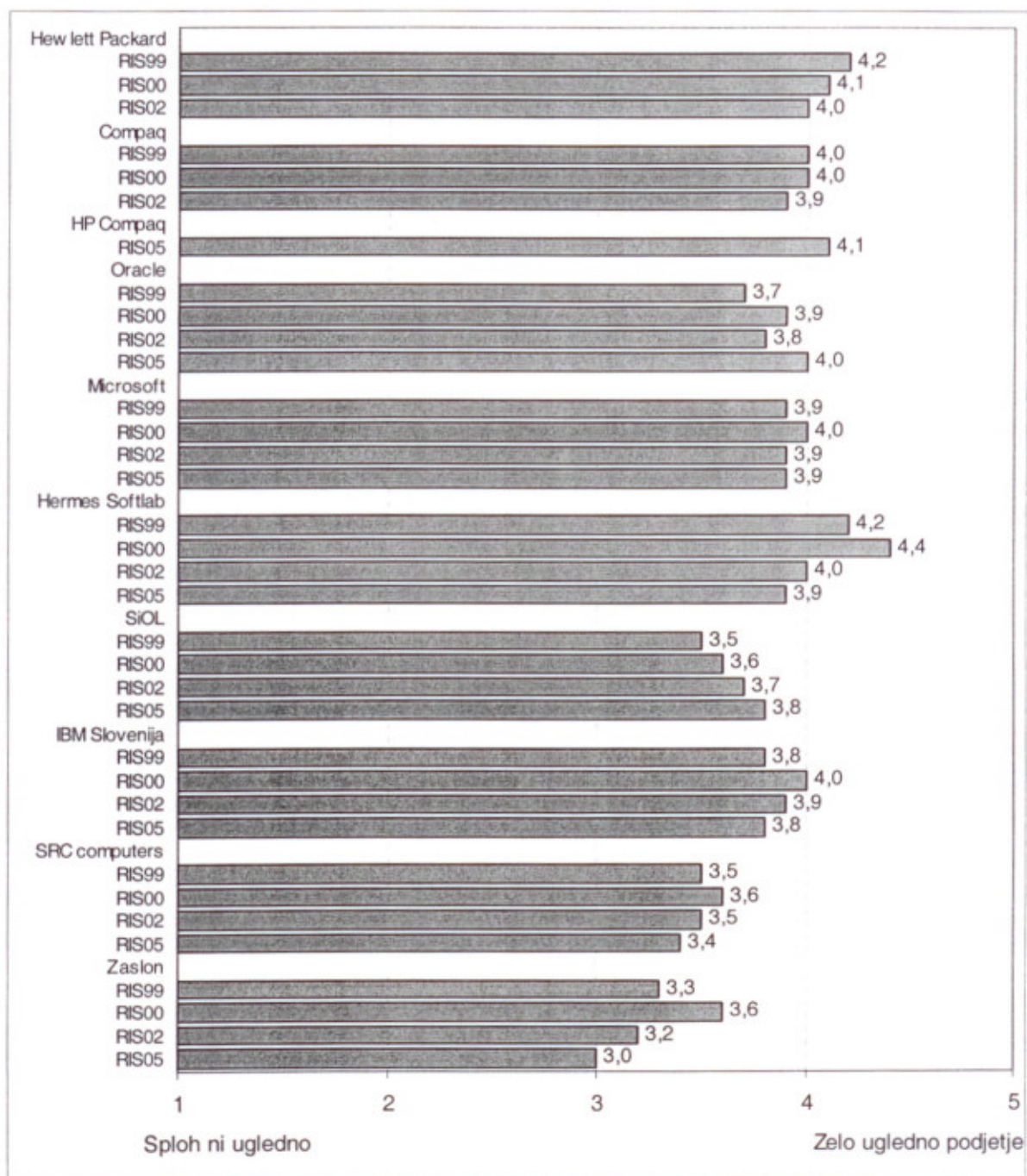
³ Za SRC computers je sig.=0,046, za IBM Slovenija pa sig.=0,043.

Slika 12: Ocena ugleda podjetij – deleži odgovorov glede na velikost podjetja (RIS 2005)

2.4 Časovne primerjave

Slika 13 kaže neutežene ocene ugleda podjetij, kot so se gibale med letoma 1999 in 2005 – prikazana so samo podjetja, za katera imamo podatke za vsa leta.

Slika 13: Časovni pregled povprečnih ocen ugleda podjetij med letoma 1999 in 2005, neuteženi podatki (RIS 2005, RIS 2002, RIS 2000, RIS 1999)

Zgornji del prejšnje slike kaže, da sta oceni ugleda podjetij Hewlett Packard ter Compaq od leta 1999 naprej upadali ter dosegli najnižji vrednosti v letu 2002 – Hewlett Packard 4,0 ter Compaq 3,9. Z združitvijo omenjenih podjetij se je upadanje končalo, saj znaša letošnja ocena ugleda podjetja HP Compaq 4,1 na lestvici od 1 do 5.

SiOLu ocena ugleda skozi leta konstantno narašča in znaša v letošnjem letu 3,8. Ocena ugleda se je povišala za podjetje Oracle, za Microsoft Slovenija ostaja enaka kot v letu 2002 (3,9), za vsa ostala podjetja pa se je povprečna ocena ugleda v letu 2005 znižala.

Tabela 11 prikazuje časovni pregled povprečnih ocen ugleda podjetij še glede na velikostno kategorijo podjetij, ki so ocenjevala. Razberemo lahko npr., da se je ocena ugleda, ki jo je podjetje IBM Slovenija dobilo od mikro podjetij, znižala s 4,2 (v letu 2002) na 3,8 (letos).

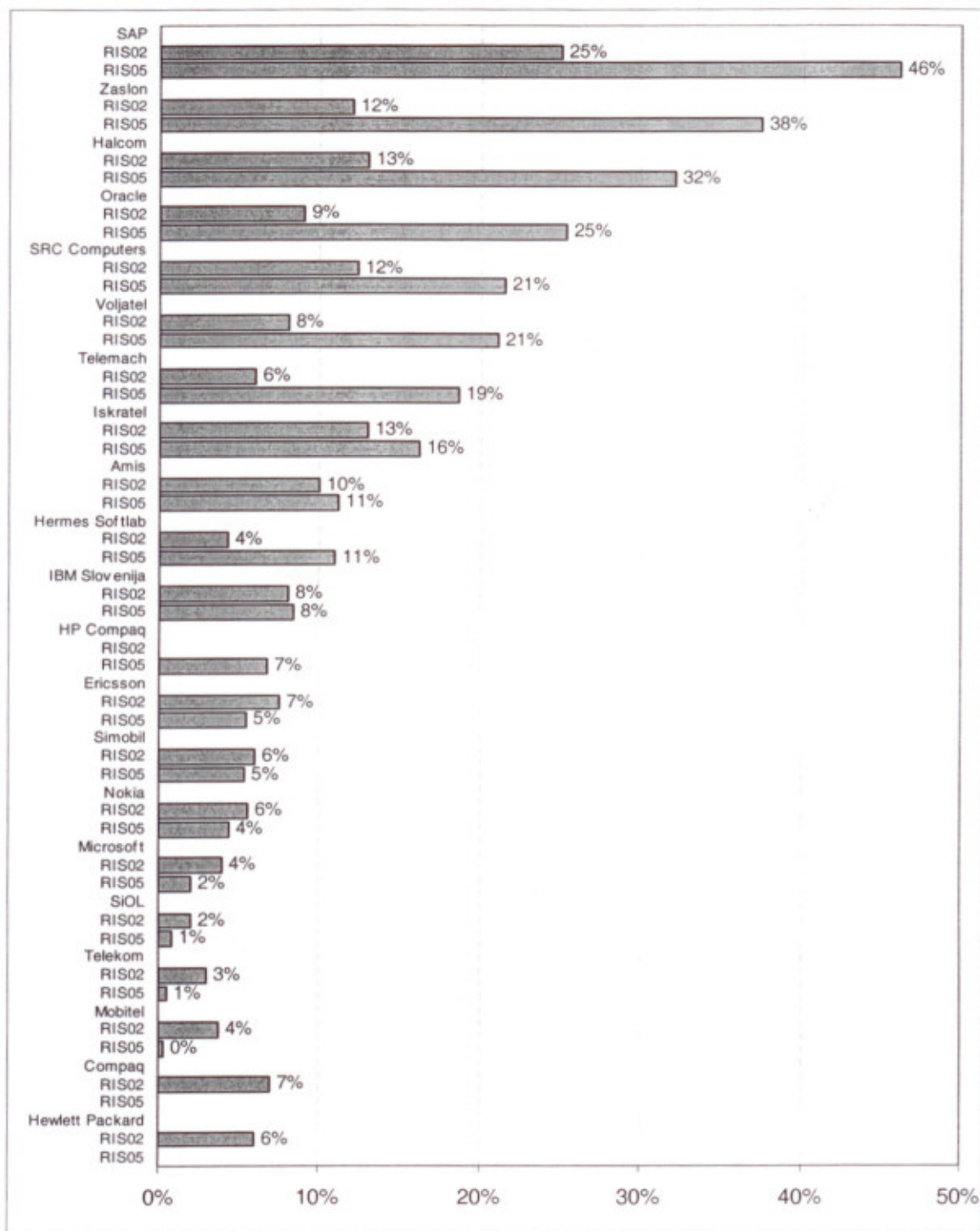
Tabela 13 prikazuje še časovni pregled skupnih ocen ugleda – torej ne glede na velikostno kategorijo podjetij, ki so ocenjevala.

Tabela 11: Primerjava povprečnih ocen ugleda podjetij glede na velikostno skupino v letih 1998 – 2005, neuteženi podatki (RIS 2005, RIS 2002, RIS 2000, RIS 1999, RIS 1998)

	veliko					srednje					majhno					mikro				
	RIS 05	RIS 02	RIS 00	RIS 99	RIS 98	RIS 05	RIS 02	RIS 00	RIS 99	RIS 98	RIS 05	RIS 02	RIS 00	RIS 99	RIS 98	RIS 05	RIS 02	RIS 00	RIS 99	RIS 98
Actual IT	3,2	-	-	-	-	3,0	-	-	-	-	3,1	-	-	-	-	3,4	-	-	-	-
Amis	3,7	3,3	-	-	-	3,6	3,6	-	-	-	3,6	3,6	-	-	-	3,3	3,6	-	-	-
Apple	-	-	3,5	3,6	-	-	-	3,7	3,5	-	-	-	3,7	3,7	-	-	-	3,6	3,5	-
Compaq	-	4,1	4,3	4,2	-	-	3,9	4	3,9	-	-	3,9	4,0	4,1	-	-	3,8	3,8	3,8	-
Debitel	-	3,2	-	-	-	-	3,0	-	-	-	-	3,3	-	-	-	-	3,1	-	-	-
ELES	3,2	-	-	-	-	3,3	-	-	-	-	3,2	-	-	-	-	3,2	-	-	-	-
Eon	-	-	3,6	3,3	-	-	-	3,3	3,2	-	-	-	3,7	3,1	-	-	-	4,0	3,5	-
Ericsson	3,6	3,7	-	-	-	3,7	3,4	-	-	-	3,5	3,6	-	-	-	3,7	3,5	-	-	-
Gambit	3,2	-	-	-	-	3,3	-	-	-	-	3,6	-	-	-	-	3,4	-	-	-	-
Halcom	3,6	2,9	-	-	-	3,4	3,3	-	-	-	3,8	3,8	-	-	-	3,6	2,3	-	-	-
Hermes Softlab	3,8	4,0	4,4	4,4	4,0	4,0	4,2	4,4	4,2	4,2	4,0	4,0	4,4	4,2	4,2	3,9	3,8	4,4	3,9	4,3
Hewlett Packard	-	3,9	4,1	4,1	-	-	4,1	4,1	4,2	-	-	4,2	4,1	4,1	-	-	4,1	4,1	4,1	-
HP Compaq	4,2	-	-	-	-	4,0	-	-	-	-	4,0	-	-	-	-	4,0	-	-	-	-
IBM	-	-	4,1	4	4,1	-	-	4,1	4,2	4,2	-	-	4,1	4,2	4,0	-	-	4,3	3,9	4,0
IBM Slovenija	4,0	4,0	4,1	3,9	3,6	3,8	3,9	4,1	3,8	3,9	3,8	4,2	4	3,8	4,3	3,6	3,7	3,9	3,8	4,1
Iskratec	3,4	3,6	-	-	-	3,3	3,0	-	-	-	3,2	3,4	-	-	-	3,3	2,6	-	-	-
Jerovšek Computers	-	-	3,1	3,2	3,3	-	-	3,4	3,3	3,4	-	-	3,5	3,3	3,5	-	-	3,4	3,7	3,7
Marand	-	-	3,5	3,4	-	-	-	3,2	3,2	-	-	-	3,6	3,3	-	-	-	3,3	3,3	
Microsoft	-	-	4,1	4,1	4,1	-	-	4,2	4,0	4,3	-	-	4,2	4,2	4,4	-	-	4,3	4,4	4,2
Microsoft Slovenija	4,0	3,9	3,9	3,8	4,2	3,9	4,0	4,1	4,0	4,1	3,9	4,1	4	4,1	4,2	3,9	3,8	4,0	3,8	4,1
Mobitel	4,0	3,3	-	-	-	4,0	3,7	-	-	-	3,9	3,8	-	-	-	3,9	3,8	-	-	-
Netscape	-	-	3,7	3,7	4,0	-	-	3,6	3,7	4,0	-	-	3,6	3,8	4,0	-	-	3,7	3,7	4,0
NIL	-	-	3,6	4,0	3,8	-	-	3,3	3,6	3,4	-	-	3,4	3,5	3,2	-	-	3,7	3,7	3,5
Nokia	4,3	4,0	-	-	-	4,2	3,7	-	-	-	4,2	4,0	-	-	-	4,1	3,8	-	-	-
Oracle	4,1	3,9	4,0	4,0	4,0	4,1	3,9	3,9	3,7	3,9	3,9	3,8	3,8	3,7	4,0	3,7	3,7	3,8	3,6	3,8
PCX	-	-	3,3	3,3	-	-	-	3,3	3,3	-	-	-	3,4	3,4	-	-	-	3,7	3,3	-
SAP	3,9	4,0	-	-	-	4,0	3,5	-	-	-	3,8	3,3	-	-	-	3,5	3,9	-	-	-
Siemens	-	3,5	3,5	3,5	-	-	3,5	3,6	3,7	-	-	3,6	3,6	3,8	-	-	3,7	3,6	3,6	-
Simobil	3,6	2,8	-	-	-	3,6	3,4	-	-	-	3,5	3,4	-	-	-	3,6	2,8	-	-	-
SIOL	3,9	3,8	3,4	3,4	3,5	3,8	3,8	3,6	3,5	3,4	3,7	3,8	3,6	3,5	3,8	3,7	3,5	3,5	3,6	3,7
Softnet	3,3	-	-	-	-	3,1	-	-	-	-	3,1	-	-	-	-	3,5	-	-	-	-
SRC computers	3,7	3,6	3,7	3,7	-	3,4	3,6	3,8	3,5	-	3,2	3,6	3,5	3,5	-	3,1	3,3	3,4	3,3	-
Telekom Slovenije	3,5	3,4	-	-	-	3,6	3,3	-	-	-	3,6	3,4	-	-	-	3,5	3,3	-	-	-
Telemach	3,2	3,4	-	-	-	3,2	3,8	-	-	-	3,3	3,6	-	-	-	3,1	2,5	-	-	-
Vega	-	2,7	-	-	-	-	2,9	-	-	-	-	2,9	-	-	-	-	2,5	-	-	-
Voljatelj	3,4	3,3	-	-	-	3,4	3,1	-	-	-	3,3	3,2	-	-	-	3,5	2,9	-	-	-
Zaslon	3,3	3,5	4,0	3,4	-	3,1	3,5	3,3	3,1	-	2,7	3,2	3,4	3,4	-	3,2	2,8	3,7	3,5	-

Tabela 12: Primerjava povprečnih ocen ugleda podjetij glede v letih 1998 – 2005, neuteženi podatki (RIS 2005, RIS 2002, RIS 2000, RIS 1999, RIS 1998)

	RIS 05	RIS 02	RIS 00	RIS 99	RIS 98
Actual IT	3,2	-	-	-	-
Amis	3,7	3,3	-	-	-
Apple	-	-	3,5	3,6	-
Compaq	-	4,1	4,3	4,2	-
Debitel	-	3,2	-	-	-
ELES	3,2	-	-	-	-
Eon	-	-	3,6	3,3	-
Ericsson	3,6	3,7	-	-	-
Gambit	3,2	-	-	-	-
Halcom	3,6	2,9	-	-	-
Hermes Softlab	3,8	4,0	4,4	4,4	4,0
Hewlett Packard	-	3,9	4,1	4,1	-
HP Compaq	4,2	-	-	-	-
IBM	-	-	4,1	4	4,1
IBM Slovenija	4,0	4,0	4,1	3,9	3,6
Iskratec	3,4	3,6	-	-	-
Jerovšek Computers	-	-	3,1	3,2	3,3
Marand	-	-	3,5	3,4	-
Microsoft	-	-	4,1	4,1	4,1
Microsoft Slovenija	4,0	3,9	3,9	3,8	4,2
Mobitel	4,0	3,3	-	-	-
Netscape	-	-	3,7	3,7	4,0
NIL	-	-	3,6	4,0	3,8
Nokia	4,3	4,0	-	-	-
Oracle	4,1	3,9	4,0	4,0	4,0
PCX	-	-	3,3	3,3	-
SAP	3,9	4,0	-	-	-
Siemens	-	3,5	3,5	3,5	-
Simobil	3,6	2,8	-	-	-
SIOL	3,9	3,8	3,4	3,4	3,5
Softnet	3,3	-	-	-	-
SRC computers	3,7	3,6	3,7	3,7	-
Telekom Slovenije	3,5	3,4	-	-	-
Telemach	3,2	3,4	-	-	-
Vega	-	2,7	-	-	-
Voljatelj	3,4	3,3	-	-	-
Zaslon	3,3	3,5	4,0	3,4	-

Slika 14: Delež odgovorov »ne vem« pri vprašanju o oceni ugleda podjetij (RIS 2005, RIS 2005)

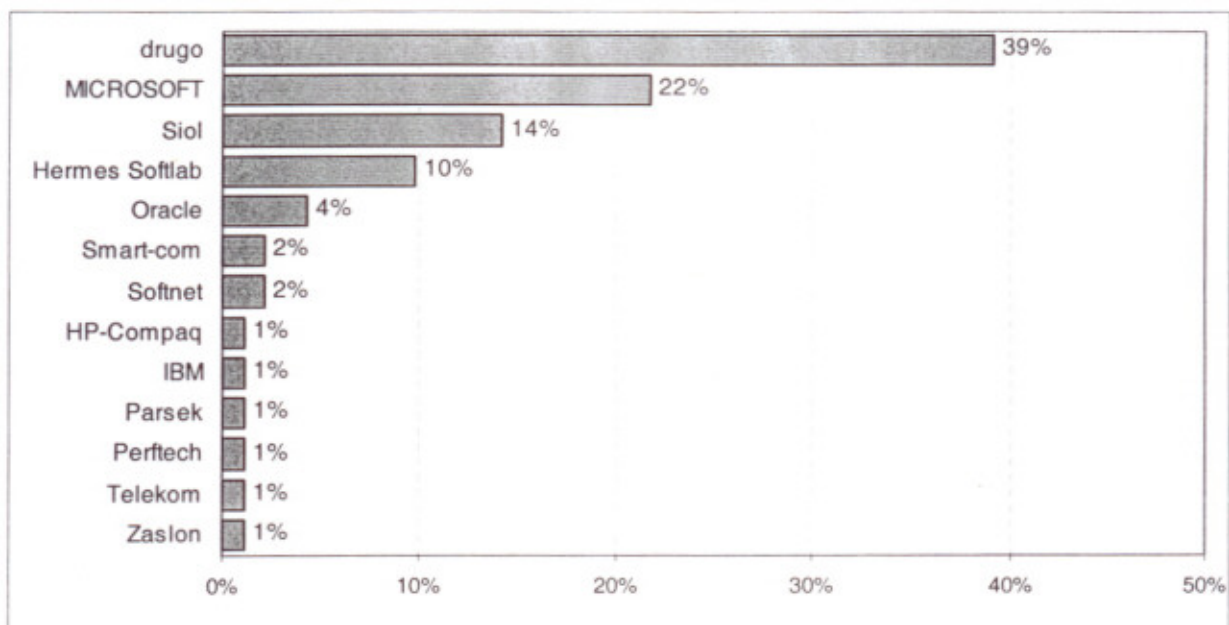
Kot prikazuje zgornja slika, so letošnji deleži nepoznavanja v splošnem občutno višji kot v letu 2002 – delež nepoznavanja se je v določenih primerih kar podvojil ali še bolj povečal.

3 PODJETJA ZA RAZVOJ APLIKACIJ NA INTERNETU

- Vprašanje »Če pomislite na razvoj aplikacij na internetu, na katero podjetje oziroma blagovno znamko najprej pomislite?« smo zastavili četrtini podjetij, ki imajo internet ali pa ga načrtujejo. Vprašanje je bilo kombiniranega tipa: zaprtemu vprašanju z možnostjo izbire »drugo« je sledilo odprto vprašanje, v kolikor je bila izbrana ta kategorija.

Večina respondentov je ob tako zastavljenem vprašanju pomislila na Microsoft (22%), sledijo podjetja SiOL (14%), Hermes Softlab (10%), Oracle (4%), Smart-com ter Softnet (oba 2%). Ostala podjetja na sliki so bila izbrana le po enkrat.

Čeprav je bilo kot odgovor na vprašanje zaprtega tipa na voljo 16 odgovorov, pa je večina (39%) respondentov (vodij IKT oddelkov oz. direktorjev) ob zgornjem vprašanju pomislila na podjetje oz. blagovno znamko, ki je ni bilo na seznamu. Njihovi odgovori so predstavljeni v Tabela 13.

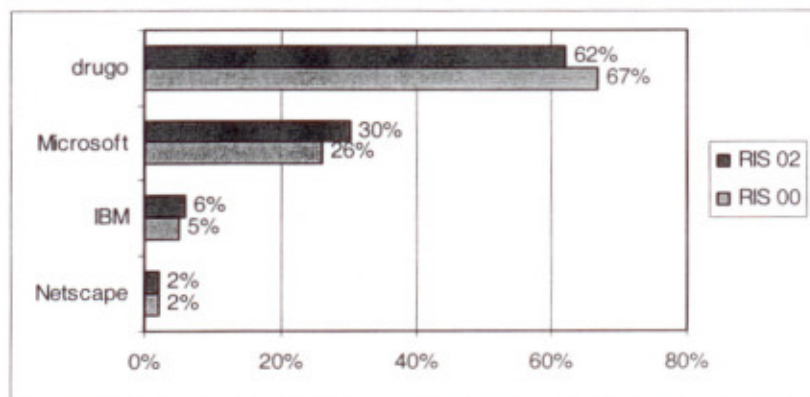
Slika 15: Če pomislite na razvoj aplikacij na internetu, na katero podjetje oziroma blagovno znamko najprej pomislite? (RIS 2005, n=92)

Kot kaže spodnja tabela, sta bili le podjetji Comtron in Domenca omenjeni dvakrat, vse ostale navedbe se pojavijo po enkrat. V slovenskih podjetjih v tem okviru očitno največkrat pomislijo na lokalne partnerje, podjetja, ki za njih izdelujejo spletne strani, ipd.

Tabela 13: Če pomislite na razvoj aplikacij na internetu, na katero podjetje oziroma blagovno znamko najprej pomislite? – odgovori na odprto vprašanje »drugo« (RIS 2005)

Podjetje	n	Podjetje	n
ABB	1	luz	1
amis	1	medinet design	1
arctur	1	Melom Tržič	1
astec	1	mobitel	1
bissnis solutions	1	na nobeno	1
borut d.o.o.	1	najprej na zunanje sodelavce	1
buy itc	1	portal si	1
comtron	2	probit	1
domenca	2	prosplet	1
easy web	1	ric	1
emigma	1	sap	1
fun	1	sibit	1
gambit la	1	src	1
hal	1	tend	1
iplus d.o.o.	1	terstek	1
Lier solutions	1	tic	1
Linux	1	tmedia	1
skupaj			36

Za primerjavo si oglejmo še rezultate anket RIS 2000 in RIS 2002. Kot kaže spodnja slika, so rezultati nekoliko drugačni od letošnjih: močno se je zmanjšal delež odgovora »drugo«, delež podjetij, ki najprej pomislijo na Microsoft, je upadel skoraj za desetino. Medtem ko v letih 2000 in 2002 nihče ni najprej pomislil na SiOL ali Hermes, se letos pojavita tudi ti dve podjetji.

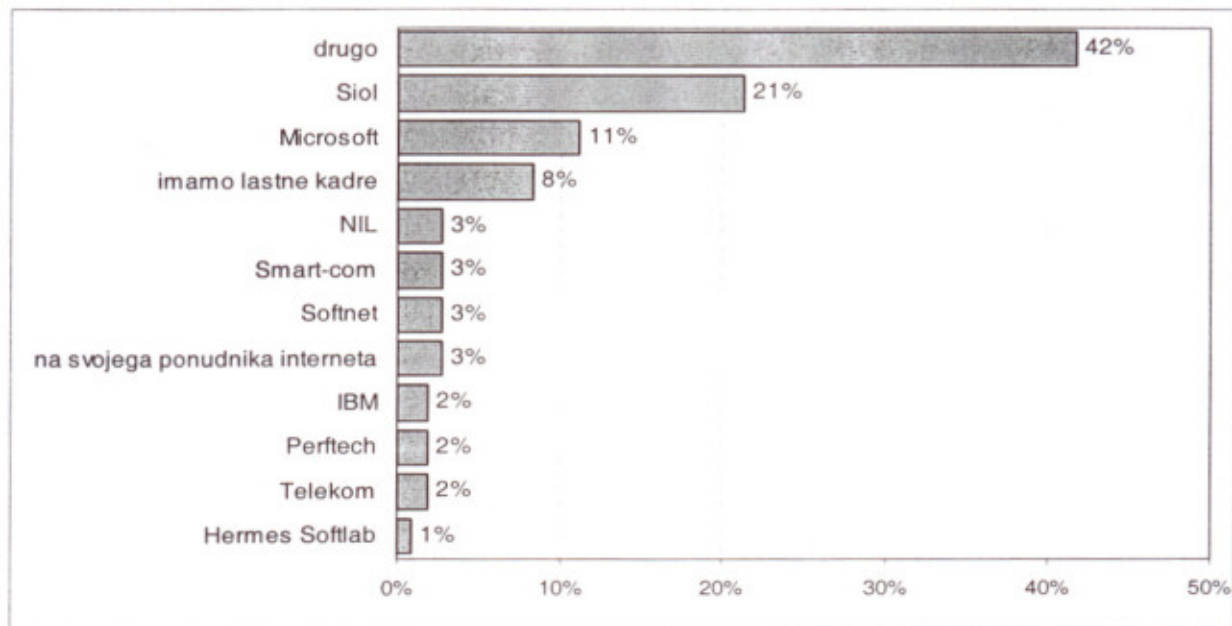
Slika 16: Če pomislite na razvoj aplikacij na internetu, na katero podjetje oziroma blagovno znamko najprej pomislite? (RIS 2002, n=113).

4 PODJETJA ZA ZAŠČITO IN VARNOST PODATKOV

- Četrtni podjetij, ki imajo internet ali ga načrtujejo, smo zastavili vprašanje: »Na katero podjetje v Sloveniji pomislite, v primeru, če bi potrebovali kakšen nasvet v zvezi zaščito in varnostjo podatkov v internet omrežju?« Vprašanje je bilo kombiniranega tipa: zaprtemu vprašanju z možnostjo izbire »drugo« je sledilo odprto vprašanje, v kolikor je bila izbrana ta kategorija.

Tudi na to vprašanje je večina respondentov odgovorila, da podjetja, na katerega pomislijo, ni na seznamu ponujenih odgovorov. Njihove odgovore na odprto vprašanje prikazuje Tabela 14.

Če ne upoštevamo kategorije »drugo«, je močno na prvem mestu SiOL – na to podjetje bi pomislila petina respondentov, kadar bi potrebovali nasvet v zvezi z zaščito na internetu. Na naslednjem mestu je Microsoft (11%), 8% podjetij pa poroča, da imajo za to zadevo lastne kadre.

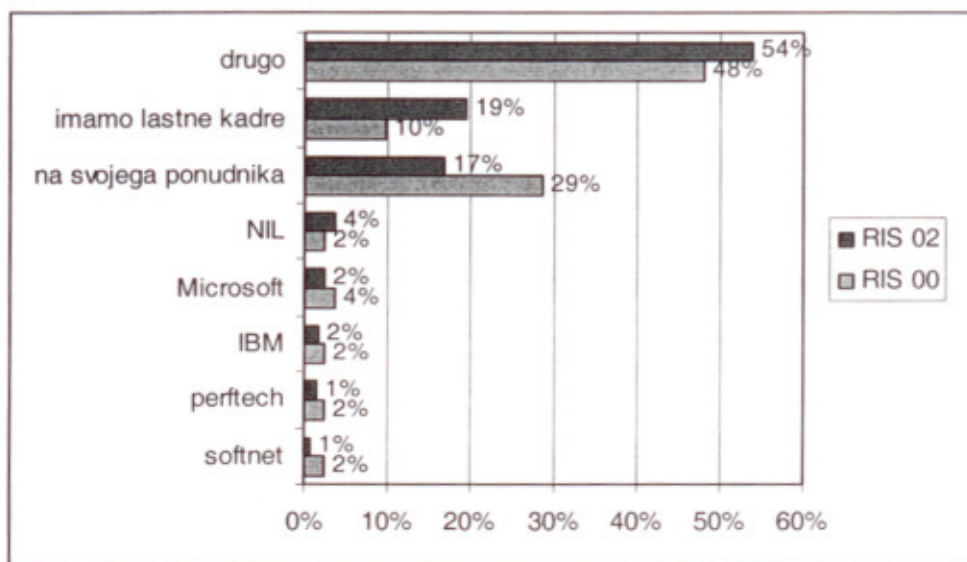
Slika 17: Na katero podjetje v Sloveniji pomislite, v primeru, če bi potrebovali kakšen nasvet v zvezi zaščito in varnostjo podatkov v internet omrežju? (RIS 2005, n=108)

Kot kaže spodnja tabela, so respondenti na odprto vprašanje redko odgovorili z istim »drugim« podjetjem.

Tabela 14: Na katero podjetje v Sloveniji pomislite, v primeru, če bi potrebovali kakšen nasvet v zvezi zaščito in varnostjo podatkov v internet omrežju? – odgovori na odprto vprašanje (RIS 2005)

Podjetje	n	Podjetje	n	Podjetje	n
adacta	1	gserver	1	redoks d.o.o.	1
agenda	1	halcom	1	rubikon	1
amis	2	houzing	1	s&t	1
arne	1	izid	1	s&t, palsit	1
Arne	1	lancom	1	sent	1
arnes	1	mds	1	si d.o.o.	1
arts	2	medinet	1	si splet	1
astec	1	Melom Tržič	1	sibit d.o.o.	1
avtenta	1	mobitel	1	simantek	1
avtera	1	na zunanje sodelavce	1	SNT	1
bisniss solutions	1	net juniter	1	sophos	1
chs	1	oria computers	1	src	1
chs d.o.o.	1	panda	1	Zasebni kontakti	1
com comiz idrije	1	plasis nova gorica	1		
contron	1	probit	1		
skupaj					45

Oglejmo si še rezultate anket RIS 2000 in RIS 2002. Kot kaže spodnja slika, so letošnji rezultati močno drugačni kot rezultati omenjenih anket.

Slika 18: : Na katero podjetje v Sloveniji pomislite v primeru, če bi potrebovali nasvet o zaščiti in varnosti podatkov v internet omrežju? (RIS 2002, n=170; RIS 2000, n=164)

5 PRILOGI

A) Šifrant institucionalnih sektorjev

Šifra	Institucionalni sektor
1	gospodarstvo slovenije
11	nefinančne družbe
110	nefinančne družbe
1100	nefinančne družbe
11000	nefinančne družbe
11001	nefin. družbe pod javnim nadzorom
11002	domače zasebne nefin. družbe
11003	nefin. družbe pod tujim nadzorom
11009	nefin. družbe v procesu lastnin.
12	finančne družbe
120	finančne družbe
1200	finančne družbe
12000	finančne družbe
121	centralna banka
1210	centralna banka
12100	centralna banka
122	druge denarne finan. ustanove
1220	druge denarne finan. ustanove
12200	druge denarne finan. ustanove
12201	javne druge den. finan. ustanove
12202	dom. zasebne dr. den. fin. ustanove
12203	druge den. fin. ust. pod tujim nadz.
12209	jav. druge den. fin. ust. v lastn. preo.
123	drugi finančni posredniki
1230	drugi finančni posredniki
12300	drugi finančni posredniki
12301	javni drugi finančni posredniki
12302	domači zasebni drugi fin. posredniki
12303	dr. fin. posredniki pod tujim nadz.
12309	jav. drugi fin. posredniki v lastn. preo.
124	izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti
1240	izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti
12400	izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti
12401	javni izv. pomožnih finan. dejavnosti
12402	dom. zasebni izv. pom. finan. dejavnosti
12403	izv. pom. finan. dej. pod tujim nadz.
12409	izv. pom. finan. dej. v lastn. preobl.
125	zavarovalnice in pokojninski sklad.
1250	zavarovalnice in pokojninski sklad.
12500	zavarovalnice in pokojninski sklad.
12501	zav. in pokojn. skladi pod jav. nadz.
12502	dom. zasebne zav. in pokojn. skladi
12503	zav. in pokojn. skladi pod tujim nadz.
12509	zav. in pokojn. skladi v lastn. preobl.
13	državni sektor
130	državni sektor
1300	državni sektor
13000	državni sektor
1311	enote centralne ravni države
13110	enote centralne ravni države
13111	neposredni uporabniki državn. prorač.
13112	državni skladi
13113	druge enote centralne ravni države
1313	enote lokalne ravni države
13130	enote lokalne ravni države
13131	neposredni uporabn. proračunov občin
13132	skladi lokalne ravni države
13133	druge enote lokalne ravni države
1314	skladi socialnega zavarovanja
13140	skladi socialnega zavarovanja
14	gospodinjstva

140	gospodinjstva
1400	gospodinjstva
14000	gospodinjstva
141	delodajalci
1410	delodajalci
14100	delodajalci
142	samozaposleni
1420	samozaposleni
14200	samozaposleni
143	zaposleni
1430	zaposleni
14300	zaposleni
144	prej. dohodkov od premož. in transfer.
1440	prej. dohodkov od premož. in transfer.
14400	prej. dohodkov od premož. in transfer.
1441	prejemniki dohodkov od premoženja
14410	prejemniki dohodkov od premoženja
1442	prejemniki pokojnin
14420	prejemniki pokojnin
1443	prejemniki drugih transferjev
14430	prejemniki drugih transferjev
145	drugi
1450	drugi
14500	drugi
15	neprofitni izv. storitev gospodinjstvom
150	neprofitni izv. storitev gospodinjstvom
1500	neprofitni izv. storitev gospodinjstvom
15000	neprofitni izv. storitev gospodinjstvom
2	tujina
20	tujina
200	tujina
2000	tujina
20000	tujina
21	Evropska unija
210	Evropska unija
2100	Evropska unija
21000	Evropska unija
211	države članice EU
2110	države članice EU
21100	države članice EU
212	ustanove EU
2120	ustanove EU
21200	ustanove EU
22	tretje države in medn. organizacije
220	tretje države in medn. organizacije
2200	tretje države in medn. organizacije
22000	tretje države in medn. organizacije

B) Šifrant organizacijskih oblik poslovnih subjektov

Šifra	Naziv organizacijske oblike
101	družba z neomejeno odgovornostjo - d.n.o.
102	komanditna družba - k.d.
103	družba z omejeno odgovornostjo - d.o.o.
104	delniška družba - d.d.
105	komanditna delniška družba - k.d.d.
106	dvojna družba - dv.d.
107	nameravana firma
108	gospodarsko interesno združenje
109	holding podjetje
110	koncern in koncernske družbe
111	tiha družba - t.d.
112	zadruga (z.o.o.)
113	zadruga (z.b.o.)
114	odvetniška družba - o.p. (d.n.o.)
115	podjetje v tujini
116	podjetje za zaposlovanje invalidov
141	glavna podružnica tujega poslovnega subjekta
142	samostojni podjetnik posameznik (s.p.)
143	registriran sobodajalec
144	poklicni športnik
145	samostojni novinar
146	izvršitelj
147	zasebni športni delavec
151	imenovan notar
152	evidentirani odvetnik
153	registrirani zdravnik, zobozdravnik, zasebni zdravstveni delavec
154	registrirani lekarnar
155	registrirani veterinar
156	registrirani samostojni ustvarjalec na področju kulture
157	registrirani zasebni izvajalec - raziskovalec
158	evidentirani detektiv
159	registrirani zastopnik
160	druge fizične osebe
198	družbeno podjetje
199	javno podjetje v družbeni lastnini
201	centralna banka
202	banka (d.d.)
203	hranišnica in druga finančna organizacija
204	družba za upravljanje - d.u. (d.d.)
205	družba za upravljanje - d.u. (d.o.o.)
206	investicijska družba - i.d. (d.d.)
207	borza (d.d.)
208	borzno posredniška družba
209	agencija
210	sklad
211	družba za vzajemno zavarovanje - d.v.z.
212	zavarovalnica (d.d.)
213	javni sklad
301	republika slovenija
302	predsednik republike
303	predstavniški organ (državni zbor, državni svet)
304	varuh človekovih pravic
305	ustavno sodišče
306	računsko sodišče
307	vlada, vladna služba

308	ministrstvo
309	sodišče
310	tožilstvo
311	pravobranilstvo
312	delovno sodišče, socialno sodišče
313	upravni organ v sestavi
314	upravna organizacija v sestavi
315	upravna enota
316	organ, organizacija širše lokalne skupnosti
317	občinski svet
318	občina, organizacija lokalne skupnosti
319	krajevna skupnost, druge ožje lokalne skupnosti
320	notarska zbornica
351	javno podjetje
352	javni gospodarski zavod
353	koncesionirana gospodarska javna služba
354	zavod
355	javni zavod
356	zavod s pravico javnosti
357	skupnost zavodov
358	zbornica
401	ustanova
402	agrarna skupnost
403	druge skupnosti
451	politična stranka
452	sindikat
453	društvo, zveza društev
454	društvo s statusom javnega interesa
455	družbena organizacija
456	mednarodno društvo, zveza mednarodnih društev
457	tuje društvo
458	verska skupnost in podobne verske organizacije
459	mednarodna nevladna organizacija
799	druge oblike poslovnih subjektov